

Handläggare: Marita Söderqvist
Tfn: 08-508 465 47

Renhållningsförvaltningen

Verksamhetsberättelse med sifferbokslut

Förslag till beslut

1. Verksamhetsberättelse med sifferbokslut godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. En begäran om att överskottet om 32,0 mnkr reserveras i den särskilda fond som finns för att balansera Renhållningsnämndens resultat.
3. En begäran om ombudgetering om 6,7 mnkr av oförbrukade investeringsmedel.
4. Anmälan av nedskrivningar godkänns.
5. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Johan Castwall
Direktör

Marita Söderqvist
Administrativ chef

Sammanfattande analys av nämndens verksamhet

Sammanfattande redogörelse och analys av det ekonomiska utfallet och uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål:

Kostnaderna har ökat med 6,0 mnkr (1,9 %) i jämförelse med 2004. Intäkterna har ökat med 7,6 mnkr (2,2 %) i förhållande till föregående år. Förvaltningen redovisar ett nettoöverskott om 32,0 mnkr. Överskottet hänförs sig bland annat till minskade behandlingskostnader till följd av nya avtal, minskade kapital- och insamlingskostnader samt ofördelade budgetmedel. På intäktssidan märks bland annat högre ersättningsnivåer från Plastkretsen AB. Målen som följer av kommunfullmäktiges inriktningsmål är huvudsakligen uppfyllda.

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Mängden insamlat hushållsavfall som går till energiutvinning av ökat medan de samlade kostnaderna för insamling och behandling av avfallet har minskat. Antalet mottagningspunkter för farligt avfall, elektriska och elektroniska produkter samt grovavfall har ökat. Det samma gäller de insamlade mängderna. Antalet kunder som sorterar ut matavfall har ökat. Däremot har de insamlade mängderna inte nått målet för år 2005.

Renhållningsförvaltningens organisation har både justerats och förstärkts under året. Förberedelserna för införandet av det nya verksamhetssystemet har pågått under hela året.

Renhållningsnämnden har tagit fram ett förslag till ny avfallsplan samt förslag till taxa för 2006 som i ökad utsträckning stimulerar till minskade avfallsmängder, ökat materialåtervinning och bättre arbetsmiljö.

Bygga Bostäder och utveckla Stockholm

Uppställda mål för 2005 har uppnåtts.

Görs Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

Arbetet med samtliga åtaganden har antingen påbörjats eller slutförts. Målet om en 67-procentig ökning av insamlingen av organiskt avfall har dock inte uppnåtts.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Arbetet med samtliga åtaganden har antingen påbörjats eller slutförts.

De viktigaste utvecklingstendenserna

Insamlade mängder avfall ökar samtidigt som kostnaderna för avfallshanteringen per invånare minskat. Taxans styreffekter har också lett till att kunderna valt mer miljö- och arbetsmiljömässiga alternativ. En annan intressant iakttagelse är att antalet invånare och kunder ökat samtidigt som antalet hämtställen minskat. Detta förklaras av en trend där fastighetsägare ser över och samordnar avfallshämtningen till färre hämtställen.

Ta ansvar för ekonomin

Renhållningsnämnden redovisar ett nettoöverskott om 32,0 mnkr. Överskottet hänförs främst till minskade behandlingskostnader (18,9 mnkr), kapitalkostnader (3,7 mnkr), projektkostnader inom avd. Miljö och utveckling (2,1 mnkr), insamlingskostnader (3,3 mnkr) samt ofördelade budgetmedel (7,0 mnkr). På intäktssidan har taxeintäkterna som förväntat blivit lägre än budgeterat (7,2 mnkr). En oförutsedd intäktsökning är ersättningen från Plastkretsen AB som ökat från 1,4 mnkr till 4,7 mnkr.

Överskottet kom inte som någon överraskning, redan i tertialrapport 1 signalerade förvaltningen om ett överskott om 22,4 mnkr som ökade till

25,6 mnkr i tertialrapport 2. Drygt hälften av avvikelserna mellan utfallet och tertialrapport 2 beror på ökade intäkter med anledning av nytt avtal med Plastkretsen.

På investeringsmedlen redovisas ett överskott om 6,7 mnkr som hänförs sig främst till förseningar med slutacceptanserna för ett nytt verksamhetssystem, utställda kärl samt projektering av nya ÅVC.

Jämförelse med föregående räkenskapsår

Kostnaderna har ökat med 6,0 mnkr (1,9 %) i jämförelse med 2004. Intäkterna har ökat med 7,6 mnkr (2,2 %). Förvaltningen redovisar ett nettoöverskott om 32,0 mnkr att jämföras med överskott om 30,3 mnkr 2004.

Årets investeringsutgifter belöper på totalt 18,3 mnkr, 16,2 mnkr mer än 2004. Det finns en avvikelse mot budget på 6,7 mnkr. En ombudgetering av medel till 2006 föreslås.

Nämndens arbete under året

Nämndens sammansättning

Ordförande	Yildiz Kafkas (mp)
Vice ordförande	Anders Hellström (m)
Ledamöter	Eva Oivio (s) Olof Tappert (s) Stellan Hamrin (v) Regina Öholm (m) Karl Bern (fp)
Ersättare	Agnetha Falck-Rodriguez (s) Lilian Falkbäck (s) Dick Urban Vestbro (v) Jim Nilsson (mp) Thorwald Nilsson (m) Lars Fernqvist (fp) David Winks (kd)

Under året har ledamot Ewa Schenström (m) avgått och ledamot Regina Öholm (m) tillträtt. Vidare har ersättare Mikael Hussner (s) avgått och ersättare Lilian Falkbäck (s) tillträtt i renhållningsnämnden.

Antal sammanträden

Nämnden har under perioden 2005-01-01 – 2005-12-31 sammanträtt 11 gånger. Därutöver har en studieresa till Köpenhamn/Malmö/Göteborg genomförts. Syftet med studieresan var bland annat att få en fördjupad inblick i hur andra kommuner/grannland arbetar med arbetsmiljöfrågor relaterade till insamling av hushållens avfall, grovavfall och farliga avfall.

Under året har dessutom ledamöter deltagit i

- Konferensen ”Full Gas in i Framtiden”.
- RVF:s Årskonferens i Uddevalla 31 maj – 1 juni
- Seminariet ”Att ta kommandot – seminarium för dig som styr och leder”
- Seminariet ”Miljökrav i offentlig upphandling” i Skåne
- Renhållningsverksföreningens höstmöte i Uppsala

Exempel på viktiga ärenden som behandlats av nämnden

- Förslag till avfallstaxa för år 2006
- Förslag till Renhållningsordning med tillhörande avfallsplan och föreskrifter
- Upphandling av insamlingsentreprenörer för hushållsavfall
- Upphandling av nytt verksamhetssystem
- Upphandling av Återvinningsbåt och drift av ny återvinningscentral i Vanadisberget
- Utvecklad uppföljning av gällande markupplåtelseavtal
- Upphandling av insamling av matavfall i kärn
- Avtal med El-Kretsen AB om elektriska och elektroniska produkter.
- Uppsägning av markupplåtelseavtal
- Upphandling av insamling med mobil miljöstation

Härutöver har nämnden bland annat svarat på 19 remisser samt upprättat de sedvanliga verksamhets- och ekonomirapporterna.

Handikapprådet

Från och med den 1 januari 2005 finns ett gemensamt handikappråd för Miljö- och Hälsoskyddsnämnden, Stockholms Hamn AB, Stockholms Hamnentreprenad AB, Stockholm Vatten AB, AB Fortum Värme och Renhållningsnämnden. Handikapprådet har sammanträtt sju gånger under 2005.

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Arbetet med att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om att förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna har fortskridit planenligt. Förvaltningen arbetar aktivt med personalfrågorna och ställda mål för 2005 är uppfyllda.

Förbättringar för personer med funktionshinder

I maj genomförde förvaltningen sitt första direktutskick till samtliga lägenhetshushåll i Stockholms stad – ”dina sopor – så funkar det”. På tryckmaterialet fanns uppgift om att materialet fanns inläst på CD-skiva och vilket resulterade i ett flertal beställningar. Förvaltningens policy är att läsa in material med bredare målgrupper före distribution och att alltid ha en beredskap för snabb inläsning av mer smalare material med mindre efterfrågan. På förvaltningens hemsida finns grundläggande information om insamlingssystem och sorteringsinstruktioner även i en lättläst version. Under året togs även en affisch med sorteringsinstruktioner fram i en lättläst version att distribueras till stadsdelar och bibliotek.

Förvaltningen har gemensamt med bl.a. stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret och markkontoret sammanställt de regler som gäller för avfallshantering, men även stadens ambition i frågor som kan relateras till avfallshantering ingår. I förslaget till ”Projektera och bygg för god avfallshantering” har inarbetats ett avsnitt för tillgänglighet för den, vilket även innefattar de med funktionshinder, som lämnar avfall.

Medarbetarna

Hur säkra kompetensförsörjningen

Inom den närmaste femårsperioden uppnår fem medarbetare pensionsåldern 65 år. Förvaltningen hade den sista december 2005 lika många, d.v.s. fem personer, som var 30 år eller yngre. Medelåldern var 44 år, 42 år för kvinnor och 47 år för män.

Det har inte varit problem med att få kvalificerade sökande till utannonserade tjänster.

Hur integreras de individuella kompetensutvecklingsplanerna med verksamhetens totala kompetensförsörjning

I samband med medarbetarsamtalen ska en kompetensplan ha tagits fram för respektive medarbetare.

Utöver individuella utbildningar har all personal erhållit utbildningar i syfte att stärka kunskapen generellt inom förvaltningen i både verksamhets- och miljöfrågor genom:

- Två förvaltningsgemensamma konferenser.
- Morgonmöten varannan vecka.

- Gemensamt månadskalendarium.
- Tre-dagars utbildning i det nya verksamhetssystemet i syfte att lära sig använda systemet men också öka förståelsen för verksamheten.
- Fyra timmars utbildning i miljölagstiftning med tonvikt på avfallshantering. Därutöver har, som ett led i arbetet med miljödiplomering, en obligatorisk utbildning skett under ledning av Miljöcentrum för företag dels i grundläggande miljökunskap i vilket två personer deltog samt i miljölagstiftning där en person deltog.
- Vid två av förvaltningens morgonmöten har dels Miljöcentrum för företag informerat om arbetet med Miljödiplomering, dels har Miljöförvaltningen informerat om projektet Miljöbilar i Stockholm.

Under året har förvaltningens anställda använt ca 68 timmar och 30 091 kr per anställd till kompetensutveckling. I kostnaden ingår personalkostnader i form av beräknat medelpris per utbildningstimme. Totala kostnaden för personalbefrämjande åtgärder (exkl. personalkostnaderna ovan) är 35 034 kr/anställd. Jämförande siffror för 2004 är 32 timmar och 16 600 kr per anställd samt en totalkostnad för personalbefrämjande åtgärder på 26 080 kr/anställd.

Den kraftiga ökningen på utbildningstimmar hänför sig främst till utbildningstid för det nya verksamhets- och ekonomisystemet.

Systematiskt arbetsmiljöarbetet

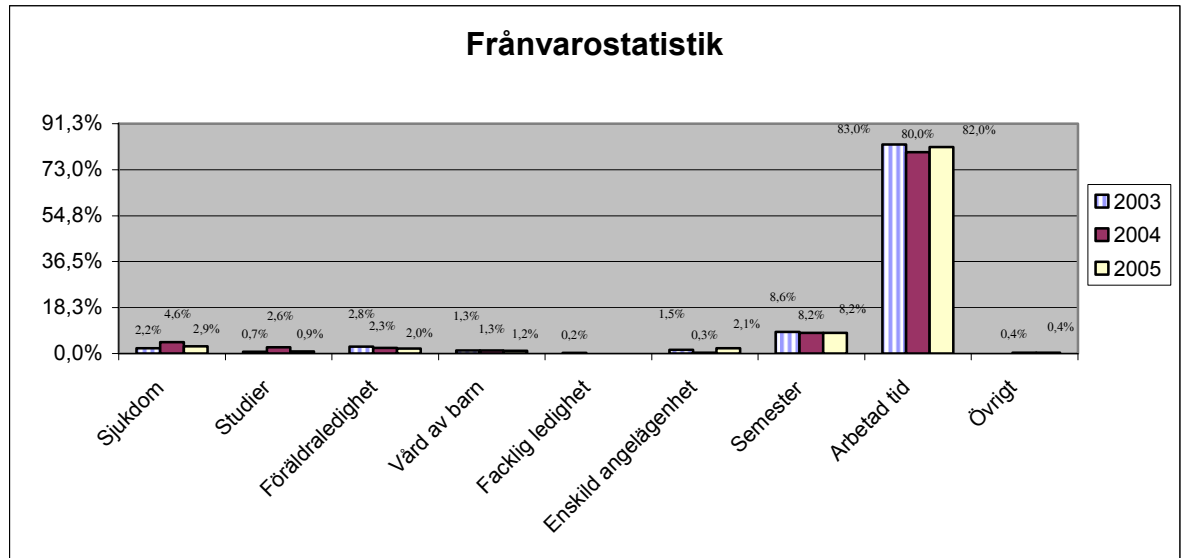
Under 2005 har förvaltningen, via företagshälsovårdens försorg, gjort en ergonomisk genomgång av samtliga arbetsplatser. Översynen påbörjades med en allmän information om ergonomi av en ergonom och en arbetsmiljöingenjör på ett morgonmöte. Påtalade brister i belysning och arbetshjälpmiddel har åtgärdats i den mån det varit praktiskt möjligt. En förnyad genomgång av nya arbetsplatser samt där det varit ommöbleringar kommer att ske under våren 2006.

Förvaltningen har också genomfört en fysisk skyddsron i lokalerna i vilket mindre brister uppmärksammades och som har eller kommer att åtgärdas direkt i början av 2006.

Stockholms stad kommer under februari 2006 att skicka ut en medarbetarenkät till vilken förvaltningen har tagit fram tillägsfrågor som är specifika för Renhållningsförvaltningens personal. Denna enkät ersätter förvaltningens interna enkät som berör psykosociala faktorer och fysiska lokalfrågor som var planerad till 2005.

En planerad utbildning i brandskydd är också framskjuten till våren 2006 då tjänstemän från brandförsvaret kommer till förvaltningen för genomgång av systematiskt brandskyddsarbete.

Frånvarostatistik

Den arbetade tiden har ökat från 80 % till 82 %. Förändringen förklaras till stor del av minskad sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron fortsätter att vara låg, 2,9 % (4,6 % 2004) och ligger långt under snittet i staden som är 9,4 %.

Övertid

Förvaltningen har 7,2 bokförda övertidstimmar per anställd exkl. övertid som avser tid i samband med miljöbilens och återvinningsbåtens turer. Det är helt frivilligt att följa med på dessa turer och förvaltningen klassar inte denna tid som ordinär övertid. Övertiden ligger lägre än både 2004 och 2003 då det var 19,8 respektive 10,2 timmar per anställd.

ILS

Brukarundersökningar

Förvaltningen utvärderade kommunikationen i samband med försöket med Återvinningsbåten. Den stora majoriteten av besökarna (52%) hade sett den folder som delats ut bland närliggande hushåll. Att göra direktutskick är således effektivt men även kostsamt. Förvaltningen drar därför slutsatsen att kommande år samordna all kommunikation om insamlingsystemen

eftersom det både ger kostnadseffektivitet och en samlad bild av systemet för mottagaren.

Både vårens och höstens kampanj på temat förpackningar utvärderades. Vid hösttillfället uppnåddes markant bättre siffror för såväl uppmärksamhetsgrad som budskapsförståelse. Orsaken till detta kan antas vara flera, bland annat ett förändrat medieval under hösten som gav bättre effekt där stora tunnelbanetavlor byttes mot busstavlor och rulltrappsskyltar i tunnelbanan. Det nya valet av annonsplats krävde också att budskapet renodlades och omfånget av text minskades vilket även det gav en positiv effekt för resultatet. Allt detta är erfarenheter som förvaltningen tar med i utformningen av nästa års kampanj och övriga kommunikationsinsatser.

Erbjudandet till villaägare att byta från sophämtning i säck varje vecka till hämtning i kärl varannan vecka utvärderades. De kunder som inte anmälde sig till 14-dagarshämtning tillfrågades om skälen till detta. Det vanligaste skälet (46%) till att man valt att behålla sophämtning varje vecka är att man tror sig ha för stor mängd sopor för att klara 14-dagarshämtning. Att påverka fler kunder att övergå till sophämtning var 14:e dag för att på så sätt minska avfallsmängderna och öka källsorteringen är ett viktigt uppdrag för förvaltningen. Resultatet från undersökningen visar dock att många kunder, trots mer differentierad taxa och förbättrade möjligheter att lämna bort utsorterade förpackningar och tidningar, vill ha sophämtning varje vecka. Av bland annat detta skäl kvarstår möjligheten till sophämtning varje vecka även under 2006.

Klagomålshantering

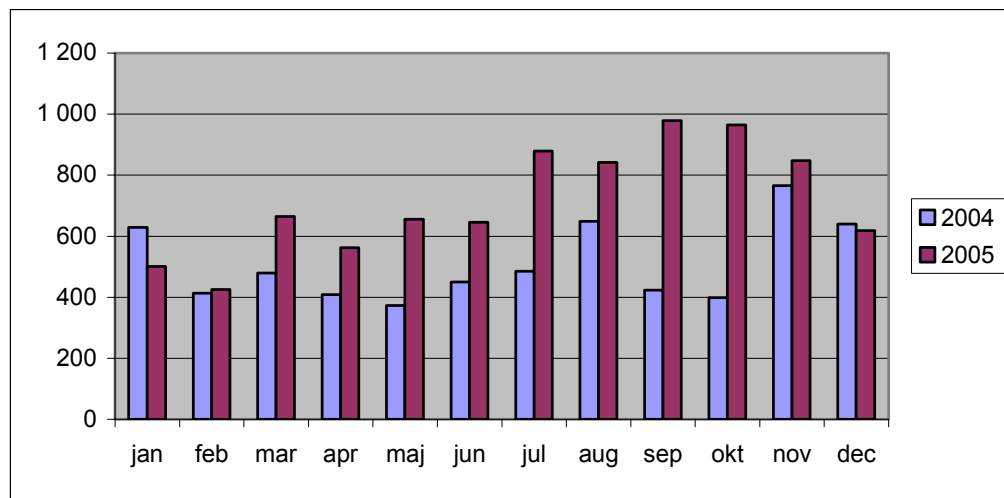
Förvaltningen för daglig bruttostatistik över inkomna samtal, fax och mail med någon form av klagomål över entreprenörernas hämtning av hushållsavfall. Varje inrapporterat klagomål skickas över till berörd entreprenör för åtgärd. I vissa fall är klagomålen befogade, exempelvis om hämtningen inte utförts på rätt dag på grund av sjukdom eller eftersläpning till följd av bristande snöröjning. I andra fall kan det vara ett obefogat klagomål där orsaken till att hämtningen inte fungerat ligger på fastighetsägaren, exempelvis då hämtstället varit blockerat eller det finns ett stopp i sopnedkastet. Majoriteten av alla befogade klagomål åtgärdas av entreprenören enligt bestämmelserna i avtalen.

Den redovisade bruttoklagomålsstatistiken används som en indikator på hur hämtningen fungerar och för att kunna göra jämförelser mellan åren. Internt används nedbruten bruttoklagomålsstatistik per entreprenör och trakt för analys och som underlag vid de löpande entreprenörsuppföljningarna.

Klagomålnivåerna har under året i stort varit högre än föregående år. Under våren hade en av entreprenörerna höga nivåer. Förvaltningen

uppmärksammade detta och hade möte med ansvariga. Efter detta sjönk klagomålsnivåerna för denna entreprenör. Efter tilldelningsbeslut om nya avtal i maj har klagomålsnivåerna varit höga för avgående entreprenör. Rutiner för klagomålshantering har diskuterats med entreprenören.

Klagomål avseende hushållshämtning

Antal klagomål för år 2005 är 8 319 vilket motsvarar 0,19 % av hämtningarna. Motsvarande siffror för 2004 är 6 115 och 0,14%.

För att förbättra hanteringen av klagomål avseende bl.a. skötsel och tömning av behållare vid återvinningsstationer har förvaltningen effektiviserat rutinerna. Samarbete sker med Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI) och dess samordningsentreprenör (IL) för att kontinuerligt uppdatera dessa.

Enheternas kvalitetsarbete

Under våren 2005 fick ett konsultföretag i uppdrag att se hur kundfunktionen med angränsande arbetsområden arbetar i syfte att lyfta funktionens status, öka tillgängligheten och bredda ansvaret. Översynen berörde tre avdelningar, Kommunikation och kundservice, Administration samt Insamling och transport. Det förslag som översynen resulterade i, och som antogs, ger i sin tur effektiviseringseffekter på övriga avdelningar och sprider kunskande inom förvaltningen.

I samband med införandet av nytt verksamhetssystem har en översyn av rutiner genomförts. Detta tillsammans med systemets prestanda innebär en snabbare och rättvisare handläggning både avseende kund- som leverantörsperspektivet.

Utredningar och domar

Kammarrätten i Stockholm har i juni avslagit det överklagande som Fastighetsägarna Stockholm lämnat avseende Renhållningsordningens föreskrifter vilka antogs av Kommunfullmäktige i november 2003. Överklagandet avsåg främst den paragraf som anger att fastighetsägaren skall skapa möjlighet för sortering av vissa avfallsslag.

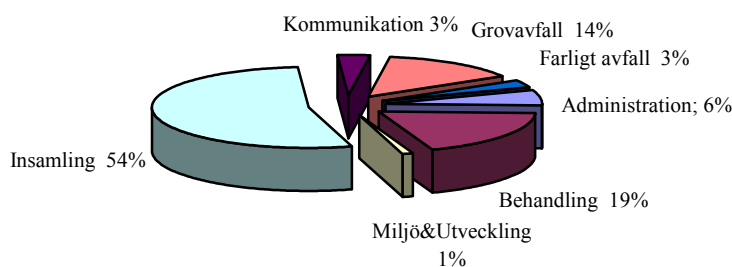
Miljödomstolen har avslagit ett överklagande som Wihlborgs Fastigheter anfört över Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut att inte medge dispens från Renhållningsordningen. Beslutet har betydelse för Renhållningsnämnden då ärendet avser ansökan om att få nyttja annan entreprenör för hushållsavfall än den som har upphandlats av kommunen.

En upphandling under året har varit föremål för överprövning. Sita Sverige AB begärde överprövning på beslutet att utse Resta Sverige AB som entreprenör för insamling av hushållsavfall i område 08, Farsta Älvsjö. Sita yrkade att upphandlingen skulle göras om på grund av felaktigt efterfrågade priser. Sita menade på att eftersom komprimerade 240 liters engångssäckar inte kommer att finnas kvar om några år, på grund av arbetsmiljöskäl, borde vi inte ha efterfrågat priset för hämtning av dessa. Förvaltningen menar, att komprimerade 240 liters engångssäckar finns idag och att inget uttryckligt förbud finns för hämtning och hantering av dessa och att den här typen av säckar inte försvinner på en gång.

Länsrätten avslog Sitas begäran och menade att upphandlingen följde de krav man kan ställa på en upphandling. Sita avstod från att begära prövningstillstånd i Kammarrätten.

Verksamhetsuppföljningar

Procentuell kostnadsfördelning

Insamling och transport

Avdelningen ansvarar för att insamling och transport av hushållsavfall utförs på ett avtalat sätt genom offentlig upphandling av entreprenörer. För närvarande finns det fem entreprenörer för manuell insamling, en entreprenör för mobil sopsuginsamling samt två entreprenörer för transport av container för hushållsavfall.

Avdelningen består totalt av åtta personer med arbetsuppgifter som rör kontroll och handläggning av ärenden, utveckling av e-system, kundtjänst, viss fakturering samt granskning av leverantörsfakturor.

Viktiga händelser under året

Upphandling av entreprenörer för insamling av hushållsavfall har skett på tre av delområdena. De entreprenörer som tilldelades uppdrag är idag verksamma för insamling av hushållsavfall. Resta fick två delområden och Liselotte Lööf AB ett område. Under hösten har möten hållits med entreprenörerna för att säkerställa en god entreprenadstart.

Ägare till en- och tvåfamiljsfastigheter har under våren erhållit erbjudande om hämtning av hushållsavfall var 14-dag.

Bottentömmande behållare har införts som tjänsteutbud.

Budgetuppföljning

	Budget	Utfall	Avvikelse mot budget	%	<i>Jmf utfall tertial-rapport 2 2005</i>	<i>Jmf Utfall 2004</i>
Intäkter	1,4	4,7	3,3	236	1,4	1,4
Kostnader	-169,4	-166,1	-3,3	2	-166,0	-158,9
Netto	-168,0	-161,4	6,6	4	-164,6	-157,5

Avvikelsen om 6,6 mnkr netto jämfört med budget beror på:

- 2,1 mnkr minskade kostnader m.a.a. övergången till andra hämtsystem eller att kärlutställning ej skett i budgeterad omfattning
- 2,5 mnkr minskade kostnader p.g.a. mindre omfattning på matavfallsinsamling
- 1,3 mnkr ökade kostnader p.g.a. att entreprenör missat fakturering för hämtning utförd sommaren 2004
- 3,3 mnkr ökade intäkter från Plastinsamlingen

Utfall jämfört med tertialrapport 2

Avdelningens utfall i jämförelse med tertialrapport 2 är 3,6 mnkr lägre. Avvikelse beror på minskade kostnader med 0,3 mnkr m.a.a. övergången till andra hämtningsystem eller kärl ej skett i budgeterad omfattning samt på ökade intäkter från Plastkretsen med 3,3 mnkr. Plastkretsen presenterade ett nytt avtal i december 05 som innebar en retroaktivt höjd ersättning fr. o.m. januari 2005, för insamling och behandling av mjukplast.

Beskrivning av verksamheten

Antal hämtade behållare per vecka är 251 378 vid 82 428 besök. Jämförbara siffror för år 2004 var 261 175 behållare vid 85 113 besök.

Ägare till en- och tvåfamiljsfastigheter har under våren erhållit erbjudande om hämtning av hushållsavfall var 14-dag. Av de erbjudna fastighetsägarna har 10 873 stycken valt 14-dags intervall. Under 2005 har 7 238 kärl ställt ut. Sedan tidigare finns 6 194 kärl utställda inom ett område med s.k. sidlastarhämtning. Fastighetsägare som önskat få det gamla säckstället insamlat har fått detta utfört kostnadsfritt.

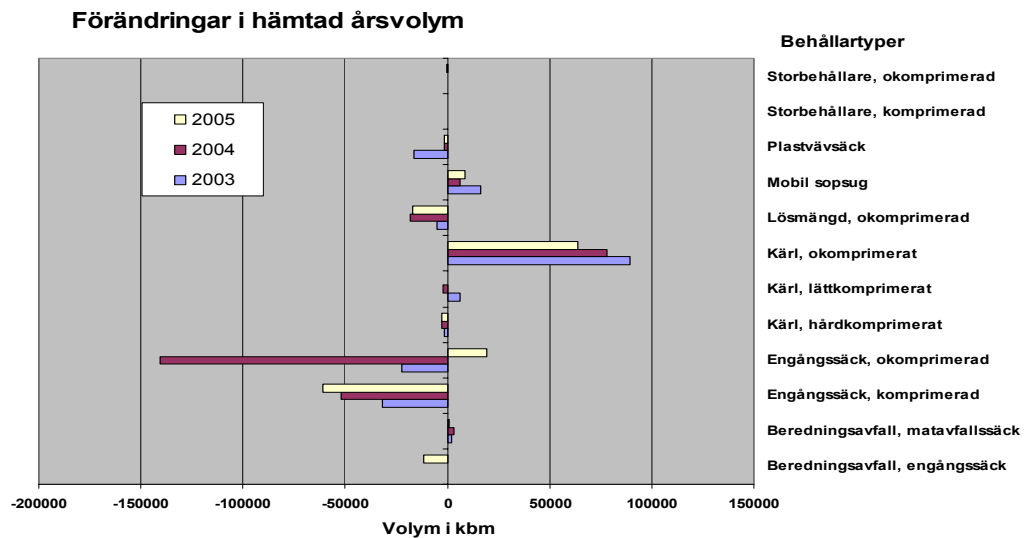
För att möta arbetsmiljöverkets krav om sänkning av arbetsskador har s.k. bottentömmande behållare införts på vårt tjänsteutbud. Leverantörer har kontaktats, Stadsbyggnadskontoret involverats och entreprenör upphandlats för tömning av behållarna. Med bottentömmande behållare finns ett maskinellt komplement till sugsystem för avfall. Under hösten har flera anläggningar projekterats och tre av dessa har tagits i drift.

Abonnenter med komprimerade engångssäckar har via brev informerats om behov av förändring p.g.a. säckvikt. I brev har maskinell hantering förordats före manuell hantering av kärl eller säck. Ett antal bostadsrättsföreningar har efter utskicket stängt av komprimatorn på säckkarusellen för att på så sätt sänka säckvikt.

Möten med upphandlade entreprenörer hålls regelbundet för att ömsesidigt utbyta erfarenheter om entreprenaden. Frågor som tagits upp på mötena är vad som varit på gång hos beställaren och entreprenören, klagomålsstatistik, hämtningar som behöver uppmärksammas mm. Sammanlagt har avdelningen haft 21 entreprenörmöten under året.

Inför upphandling av insamling av hushållsentreprenad för fem av tolv områden har såväl interna som externa möten hållits. Representanter från Arbetsmiljöverket och Transport har hörts om deras synpunkter på dagens avfallshantering. Synpunkterna som framkommit har beaktats i framtagande av förfrågningsunderlag.

Volymförändringar

Ur diagrammet kan utläsas att de komprimerade engångssäckarna har minskat även i år till förmån för främst okomprimerade kärl och till viss del okomprimerad engångssäckar. Plastvävsäcken har fortsättningsvis minskat i antal och det finns endast enstaka hämtställen kvar. En annan positiv förändring, ur miljöhänseende, är att den okomprimerade lösmängden minskat. Förvaltningen förmodar att detta beror på att mängderna har övergått till materialinsamling via andra entreprenörer.

Behandling och Upphandling (f.d. Behandling och återvinning)

Avdelningen har under senhösten utökats med två personer till totalt tre personer. Upphandlings- och controllerfunktionen har överförts från Administration till avdelningen. Från och med årsskiftet 2005-2006 har upphandling/controllerfunktionen förstärkts med ytterligare två personer och behandlingsfunktionen med en person.

Viktiga händelse under året

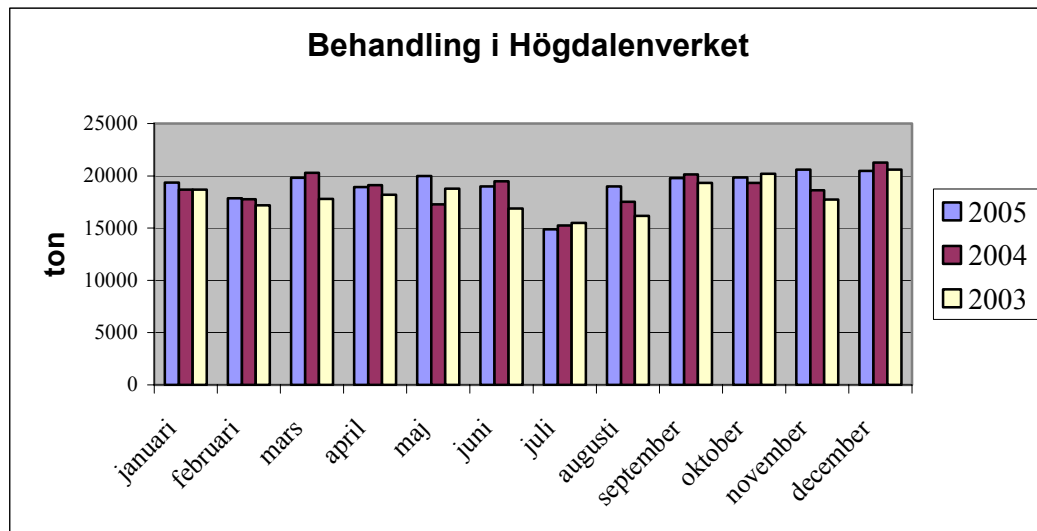
Under hösten har förfrågningsunderlag för upphandling av biologisk behandling av matavfall tagits fram. Denna upphandling kommer att slutföras under första kvartalet 2006.

Under året har ett nytt avtal träffats med producenterna för elektriska och elektroniska produkter med giltighet fr.o.m. 2005-08-14. Fram till detta datum har Renhållningsförvaltningen fortsatt ta emot brunvaror i elektronikinsamlingen trots producenternas tidigare avhopp från

samarbetet med staden. Fr.o.m. 2005-08-14 ingår både brunvaror och kylmöbler i det nya avtalet och all mottagningen sker via stadens återvinningscentralerna och grovavfallsentreprenörerna.

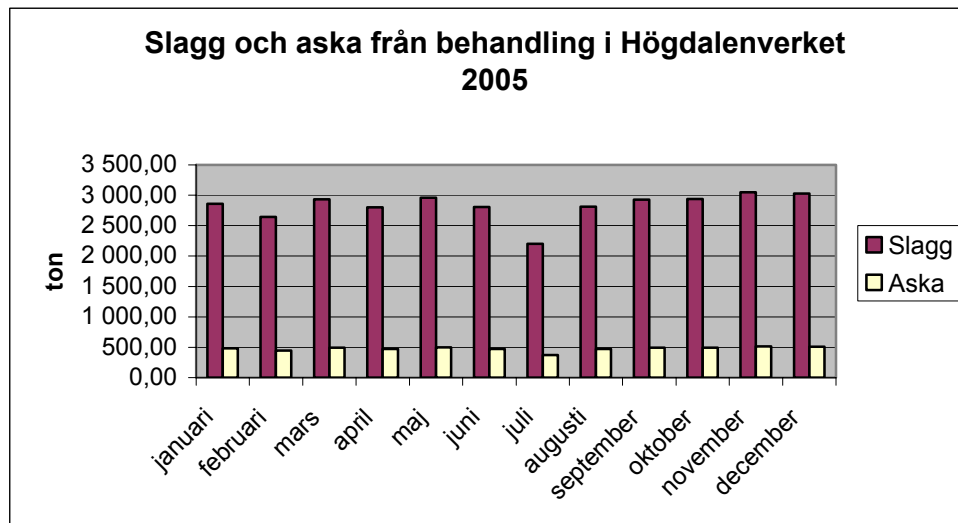
Beskrivning av verksamheten

Förbränning

Mängden hushållsavfalls som behandlats i Högdalenverket och producerat fjärrvärme och elektricitet har legat på ungefär budgeterad mängd. Inför 2005 uppskattades mängden ca 227 400 ton och utfall blev 229 461 ton, alltså mindre än 1 % avvikelse. I jämförelse med 2004 är det 3 206 ton mer.

Vid energiutnyttjandet av hushållsavfallet har uppkommit 33 960 ton slagg och 5 736 ton aska denna mängd ligger också inom 1-2 % skillnad jämfört med uppskattade mängder inför 2005.

Slaggen har under året levererats i enlighet med avtal till två avfallsanläggningar där den har siktats och sorterats. Anläggningarna som har avtal med Renhållningsförvaltningen är SRV-Återvinning AB och Telge Återvinning AB. Utsorterad metall har vidarelevererats till metallåtervinning och återstående slaggrus har använts som konstruktionsmaterial på behandlingsanläggningarnas deponier i regionen. Sortering med metallåtervinning och återvinning av slaggrus har ingått i SRV-Återvinning AB's respektive Telge Återvinning AB's slaggbehandlingsavtal.

Askan har stabiliserat med cement eller cementliknande produkter och sedan lagts för slutförvaring på deponi. En avfallsanläggning har tagit emot, stabiliserat och deponerat askan. Anläggningen som har upphandlat avtal med Renhållningsförvaltningen är Ragn-Sells AB's Högbytorpsanläggning.

Organiskt avfall

Under 2005 har det insamlade matavfallet 2 670 ton lämnats i huvudsak till Ecoferm AB. Ecoferm AB har fram till december månad varit delägt av staden genom Stockholm Vatten AB. En mindre mängd matavfall 200 ton som samlats in i mald/flytande konsistens direkt från t.ex. Östermalmshallen har lämnats för rötning vid Henriksdals reningsverk. Det matavfall som samlats in från hushållen 230 ton har lämnats för behandling vid komposteringsanläggningen vid SRV-Återvinnings anläggning Sofielund.

Förutom matavfallet som samlats inför biologisk behandling uppskattas att ca 1 000 ton behandlas biologiskt genom lokal kompostering hos avfallslämnande hushållet.

Lövsta

För Lövsta gamla tippområdet en plan för avslutning tagits fram. Vidare har inventering och underlag för rivning av gamla byggnader gjorts. Anmälan har gjorts till Miljöförvaltningen om täckningen av tippområdet. Upphandling av täckning samt rivning m.m. kommer att genomföras under våren 2006. Dessa projekt är projekt som genomförts med avdelningens personal och med externa konsulter finansierade genom miljömiljarden. Parallellt med dessa miljömiljardsprojekt har förvaltningen tillsammans med Stockholm Vatten AB genomfört första delen av studier och utredningar för möjligheterna att tillsammans biologiskt behandla matavfall med inriktningen att producera mer biogas som kan användas för drift av bland annat sopbilar.

Budgetuppföljning

	Justerad Budget	Utfall	Avvikelse mot budget	%	<i>Jmf utfall tertial-rapport 2 2005</i>	<i>Jmf Utfall 2004</i>
Intäkter	3,2	3,1	-0,1	-3	3,2	3,4
Kostnader	-79,1	-60,5	18,6	24	-62,6	-72,8
Netto	-75,9	-57,4	18,5	25	-59,4	-69,4

Avdelningen redovisar ett nettoöverskott om 18,5 mnkr som beror på följande:

- 1,2 mnkr minskade personal- och konsultkostnader, varav 0,5 mnkr avser omfördelning av kostnader till miljömiljardsprojektet
- 2,0 mkr minskade förbränningskostnader Högdalenverket
- 13,3 mnkr minskade kostnader för slagg och aska
- 2,1 mnkr minskade kostnader för biologisk behandling

Resurserna för slagg- och askhantering har utnyttjats tillsammans med AB Fortum Värme i samarbetet med Stockholm Stad. Denna samverkan har medfört att mängderna slagg och aska har kunnat lämnas till den avfallsanläggning som medför den totalt bästa ekonomiska lösningen för både Renhållningsförvaltningen och AB Fortum Värme. Det hushållsavfall som lämnats till behandlig vid Högdalenverket har också innehållit mindre mängder av felaktigt material och därmed har förbränningen fungerat utan problem. Båda dessa faktorer har inneburit att slagg och askmängden varit något lägre än ursprungligen budgeterad.

Samverkan mellan Renhållningsförvaltningen och AB Fortum Värme i samarbetet med Stockholm Stad för slagg och aska har medfört att kostnaderna för denna hantering blivit lägre än budgeterat trots att

mängden insamlat avfall har ökat med ca 3 % jämfört med 2004. I budgeten för 2005 beräknades mängden insamlat bli 2 %. Under senhösten har också avfallsmängderna stabiliserats och inte ökat som under första delen av året varför utfallet på årsbasis blev bättre än tertial 2's prognos.

Kommunens omhändertagande av insamlade kylmöbler har också fortsatt på samma sätt som tidigare men kostnaden för detta har varit 0,7 mnkr lägre än budgeterat. Detta på grund av att den förväntade ökningen av insamling av kylmöbler blivit mindre än vad som beräknades vid budgettillfället. Däremot har kostnaden för elektroniska produkter blivit 0,7 mnkr högre än budgeterat.

Lönekostnaderna för avdelningen har inte blivit så höga som uppskattades vid budgettillfället eftersom rekryteringarna av personal skett under hösten och personalen i huvudsak påbörjar sin anställning hos oss fr.o.m. 1 januari 2006 och inte under hösten som ursprungligen förväntades.

Utfall jämfört med tertialrapport 2

Utfallet blev 2 mnkr lägre än vad som prognostiserades i tertialrapport 2. Avvikelsen ligger främst på kostnaderna för biologisk behandling där utfallet är 1,3 mnkr lägre än vad som prognostiserades. Detta beror på att Ecoferm haft problem med anläggningen och därför har en del av det organiska avfallet hamnat på kompostplattan.

ÅVC och farligt avfall

Verksamheten på avdelningen ÅVC och farligt avfall omfattar följande områden:

- drift av återvinningscentralerna och återvinningsbåten
- insamling av hushållens farliga avfall via miljöstationer (de fasta och den mobila), färghandlare och apotek m.fl.
- insamling av småbatterier från återvinningsstationer, miljöstationer, återvinningscentraler och försäljningsställen.
- utökning av antalet återvinningscentraler samt utveckling av de befintliga
- utökning och utveckling av insamlingen av hushållens farliga avfall

Under större delen av 2005 har avdelningen bestått av fyra personer. I slutet av året anställdes ytterligare två personer, varav en fast anställning riktad i huvudsak mot ÅVC-sidan, samt en projektanställning för arbete med utvecklingen av FA-insamlingen.

Viktiga händelser under året

- Detaljprojektering har gjorts för en återvinningscentral, ÅVC Linta i Bromma
- Ny alternativ återvinningscentral vid Vanadisberget
- Flytande återvinningscentral, återvinningsbåten
- Utökning av turer med miljöbilen
- Generellt stora upprustningar på återvinningscentralerna

Budgetuppföljning

	Justerad Budget	Utfall	Avvikelse mot budget	%	<i>Jmf utfall tertial-rapport 2 2005</i>	<i>Jmf Utfall 2004</i>
Intäkter	5,5	7,6	2,1	38	7,6	1,7
Kostnader	-58,6	-59,5	-0,9	-2	-58,4	-57,3
Netto	-53,1	-51,9	1,2	2	-50,8	-55,6

Avdelningen har ett nettoöverskott på 1,2 mnkr. Kostnaderna blev 0,9 mnkr högre än budgeterat. Avvikelsen beror främst på:

- 1,7 mnkr icke budgeterade driftkostnader för ÅVC Vanadisberget, vilken öppnades i oktober
- 0,8 mnkr minskade kostnader övriga återvinningscentraler
- 2,1 mnkr ökade intäkter som beror dels på högre ersättningsnivåer för metallfraktionerna än förutspått, dels på ökad försäljning av ÅVC-kort till företag.

Utfall jämfört med tertialrapport 2

Avvikelsen mot tertialrapport 2 för kostnadssidan, beror dels på osäkerhet avseende driftkostnaderna för ÅVC Vanadisberget, dels på osäkerhet kring hur stora extra driftkostnader renoveringarna på Lövsta, Östberga och Vantör skulle medföra.

Beskrivning av verksamheten

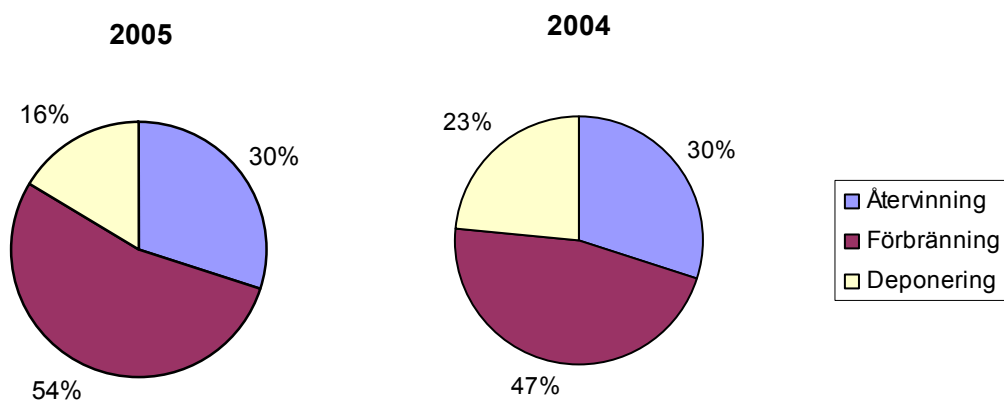
Återvinningscentraler

Under året har ett intensivt arbete bedrivits för att finna möjliga platser för nya återvinningscentraler. Utvecklingen sker i samarbete med Stadsbyggnadskontoret och Markkontoret. Detaljprojektering har gjorts för en återvinningscentral, ÅVC Linta i Bromma. Bygglov har erhållits, markmiljöundersökning samt geoteknisk undersökning är utförda, och

ansökan om tillstånd enligt miljöbalken har inlämnats till Länsstyrelsen. Upphandling av entreprenör för bygget inleddes i slutet av året. Återvinningscentralen beräknas kunna öppnas under hösten 2006. För ännu några platser finns långt framskridna planer och avsikten är att en återvinningscentral ska kunna uppföras på någon av dessa platser under 2007. Arbetet rapporteras regelbundet till Renhållningsnämnden.

Som ett led i utvecklingen av alternativa lösningar till dagens återvinningscentraler har en upphandling genomförts av ”paketlösning” av återvinningscentral, vilket resulterade i att ÅVC Vanadisberget på Norrmalm kunde öppnas i oktober. Där tas grovavfall, farligt avfall, elavfall och förpackningar emot från hushållen. Även den flytande återvinningscentralen, Återvinningsbåten, som provats under året har handlats upp på motsvarande sätt. Den besökte under våren två stadsdelar och under hösten fyra stadsdelar i innerstaden. Försöket föll väl ut och en fortsättning är planerad för 2006.

Avfallsmängderna på stadens återvinningscentraler har under året ökat med ca 10 %, till totalt drygt 67 000 ton (exkl. farligt avfall och elavfall). Vantörs och Lövsta ÅVC tar emot ungefär lika mycket grovavfall medan Östberga ligger lägre framförallt för att man inte tar emot avfall från verksamheter. Andelen avfall som går till förbränning i stället för till deponi har ökat något sedan 2004. I tabellen nedan redovisas fördelningen mellan olika behandlingsmetoder för 2005 resp. 2004.

För de tre återvinningscentralerna Lövsta, Östberga och Vantör trädde nya avtal avseende drift och transporter i kraft i januari 2005. Uppföljningen av driftavtalen har med anledning av det skärpts under året. Även nya avtal för behandling av de flesta fraktionerna började gälla i januari.

Renovering av ÅVC Lövsta har genomförts under året. De åtgärder som har utförts är bl.a. breddning av containerrampen, nya gångbryggor mellan

containrarna, nya gräsytor, ny spilloljecistern och förbättrat dagvattensystem. En yta avsedd för återbruk har iordningställts vid infarten.

På ÅVC Östberga har utbyggnad och upprustning utförts. Bl.a. har rampen breddats genom att en del av angränsande berg sprängts bort och ett nytt förrådsutrymme för elavfall har byggts, med möjlighet till ”överdisklämning”. Projektet avslutas under 2006.

Vid ÅVC Vantör har en ny infartsväg iordningställts, vilket medfört både en förbättrad trafiksäkerhet samt att ÅVC-området avgränsats från intilliggande verksamhet. Nya hållare för containerskyltarna har under året provats ut, men inte visat sig klara de krav som ställs.

Processen med att söka tillstånd enligt miljöbalken för verksamheten vid ÅVC Lövsta och Östberga har inletts. Tidigt samråd har hållits för båda återvinningscentralerna under hösten.

Möjlighet för företag att betala för ett enstaka ÅVC-besök har införts.

Arbetsmiljöplaner har tagits fram för Lövsta, Östberga och Vantör.

Mottagning av asbest har införts på Lövsta, Östberga. Personalen har genomgått erforderlig utbildning.

På försök har möbler och prylar tagits emot för återbruk i ÅVC Vanadisberget, i samarbete med en frivilligorganisation. Försöket fick dock avbrytas p.g.a. att för stor andel av det inlämnade var obrukbart, vilket medförde för stora hanteringskostnader för organisationen.

Tillståndsansökan för ÅVC Torntrappan har på Renhållningsnämndens begäran förklarats vilande av Länsstyrelsen.

I samarbete med polisen och Bromma stadsdelsförvaltning har klottret på murarna runt Torntrappan-fastigheten målats över och tomten städats upp.

Farligt avfall

För att förbättra möjligheterna för invånarna att lämna farligt avfall har turererna med mobila miljöstationen haft större omfattning än under 2004. Under 2005 har schemat omfattat 84 platser, som var och en besökts fyra gånger. Dessutom gjordes under oktober månad längre extrastopp på lördagar och söndagar på åtta platser i innerstaden, vilka besöktes två gånger vardera. Totalt under året har den mobila miljöstationen haft besök av drygt 10 300 avfallslämnare, vilka lämnat ca 50 ton farligt avfall och 41 ton elavfall. En ny fast miljöstation har etablerats vid en bensinstation i Kista, en ny mottagningsplats för farligt avfall och småelektronik från hushåll har etablerats i Hammarby Sjöstad och en ny färghandlare har tillkommit under året. I slutet av året projektanställdes en person för att på heltid arbeta med att finna nya fasta mottagningspunkter för hushållens farliga avfall. Med de nya mottagningsplatser som tillkommit under 2005

går det nu ca 5 840 invånare per mottagningspunkt, att jämföra med ca 6 900 vid utgången av 2004. 775 ton farligt avfall (exkl. elavfall, bil- och småbatterier) har tagits emot under året, vilket motsvarar 1,0 kg per invånare. Motsvarande siffra för år 2004 var 0,83 kg.

Möjligheterna för invånarna att lämna elektriskt och elektroniskt avfall har förbättrats i och med utvidgningen av mobila miljöstationen, den nya återvinningscentralen på Norrmalm och besöken med återvinningsbåten i innerstaden.

För att bidra till att möjligheterna för småföretag att bli av med farligt avfall förbättras har förvaltningen under året deltagit i en regional samarbetsgrupp som arbetat med dessa frågor.

Miljömiljardsprojektet med Röda boxar hos ca 370 hushåll inleddes i april. Totalt har 15 hämtningar beställts under året. 173 kg farligt avfall och 51 kg elavfall har hämtats.

Upphandling har genomförts av insamling av farligt avfall med mobila miljöstationen, samt behandling av avfallet. Det nya avtalet trädde i kraft 1 januari 2006.

Upprustningen av de stationära miljöstationerna har fortsatt under året. Vissa har bytts ut till helt nya containrar medan andra reoverats.

Utbyte av batteriholkarna vid återvinningsstationerna till ny funktionellare modell har slutförts.

Avdelningen har deltagit i ett RVF-projekt där instruktioner för hantering av farligt avfall vid återvinningscentraler tagits fram.

Miljö och utveckling

Avdelningen ansvarar för verksamhetens miljö- och utvecklingsarbete, inbegripande frågor som metoder för miljöledningssystem, renhållningsordning samt särskilda utvecklingsprojekt inom områdena insamling och behandling.

Avdelningen har en projektinriktad organisation med totalt 8 anställda varav 3 projektanställda. Två tjänster är vakanta.

Under året har avdelningen projektanställt en person för att intensifiera arbetet med matavfallsinsamlingen. Denna tjänst har omvandlats till fast tjänst och överförs till avdelningen för Insamling och Transport från och med 2006. För att förbättra uppföljningen Materialbolagens skötsel av återvinningsstationer har förvaltningen projektanställt två personer till och med utgången av 2006. Med anledning av ”rekryteringsstopp” har ett vikariat varit obesatt liksom en fast tjänst. Tjänsterna är tillsatta under år 2006.

Viktiga händelser under året

Avdelningen har under året fortsatt med de projekt som redan var i gång sedan tidigare år. Under året har förslag till Renhållningsordning för Stockholms kommun, inklusive föreskrifter och avfallsplan varit utställd och remissbehandlats. Ett sextiotial remissinstanser har lämnat yttrande och dessa har i relevanta delar inarbetats i förslaget.

Renhållningsordningen ska antas av Kommunfullmäktige under år 2006.

Förvaltningen fick i uppdrag att påbörja arbetet med att Miljödiplomera verksamheten. Detta arbete har satts igång och miljömål för verksamheten har fastställts inom förvaltningen.

En stor del av arbetet har gått åt för hantering av producentansvarsfrågor. Det s.k. markupplåtelseavtalet med materialbolagen har sagts upp, liksom avtalet med textilorganisationerna. Arbetet med att få fram ett nytt avtal med producenterna har påbörjats. I början av året upphörde port och grindhämtningen av tidningar vilket orsakade problem. Avdelningen har även ägnat stor del av tiden till uppföljning av markupplåtelseavtalet och då främst skötseln av återvinningsstationerna.

Den fortsatta rådgivningen till fastighetsägare har skett inom ramen för Miljömiljardsprojektet.

För att öka utsorteringen av matavfall som ska behandlas biologiskt så arbetar dels förvaltningen med att finna tekniska lösningar för insamling. Detta arbete bekostas genom medel från miljömiljarden. För övrigt har förvaltningen aktivt bearbetat restauranger och storkök för att öka insamlingen. Vidare har försök utsortering av matavfall genomförts i ca 340 villor i söderförort. Erfarenheter från försöket ska ligga till grund för utbyggnad av matavfallsinsamling från villor.

Därutöver har avdelningen lämnat yttrande över remisser.

Budgetuppföljning

	Justerad Budget	Utfall	Avvikelse mot budget	%	<i>Jmf utfall tertial-rapport 2 2005</i>	<i>Jmf Utfall 2004</i>
Intäkter	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
Kostnader	-5,0	-2,9	2,1	42	- 3,8	-3,2
Netto	-5,0	-2,9	2,1	42	- 3,8	-3,2

Den avvikelse i budget om 2,1 mnkr mot bokslut innefattar främst följande.

- 0,5 mnkr minskade kostnader m.a.a. av inventeringsarbeten som skjutits upp till 2006.

- 0,5 mnkr minskade kostnader med anledning av färre deltagande villor än planerat
- 0,2 mnkr minskade konsultkostnader för arbetet med miljöledningssystem. Arbetet utförs med Rhf egen personal.
- 0,8 mnkr minskade personalkostnader p.g.a. att ordinarie lönekostnader belastar Miljömiljardsprojekt
- 0,2 mnkr minskade kostnader för inventeringsarbete som skjutits upp till 2006

Utfall jämfört med tertialrapport 2

Avvikelse i förhållande till Tertialrapport 2 mot utfall för år 2005 utgör 0,9 mnkr. Avvikelsen består främst av minskade konsultkostnader om 0,7 mnkr och att vissa uppdrag överförs till år 2006.

Beskrivning av verksamheten

Renhållningsordning

Renhållningsnämnden beslöt vid sammanträde den 16 mars att förslaget till Renhållningsordning för Stockholms kommun, inklusive föreskrifter och avfallsplan 2006 - 2010 skulle ställas ut och sändas ut på remiss. Ca 60 remissinstanser inbjöds att lämna synpunkter. Förslaget ställdes ut i Kulturhuset under tiden 26 april – 27 maj. Efter det att inkomna synpunkter hade inarbetats i förslaget behandlade Renhållningsnämnden förslaget till ny Renhållningsordning vid sammanträdet den 21 september. Ärendet har därefter överlämnats till Miljö- och Konsumentroteln för beredning inför det att Kommunfullmäktige skall anta renhållningsordningen.

Omvärldsbevakning

Avdelningen bevakar lagstiftning och följer kontinuerligt information från t.ex. Arbetsmiljöverket, Boverket, Högsolor, Naturvårdsverket, RVF, tillverkare m.fl.

En medarbetare har under året avgått som ordförande i Renhållningsverksföreningens (RVF:s) källsorteringsgrupp som behandlar frågor om insamlingssystem av matavfall men sitter fortfarande som ledamot.

Avdelningen är även representerad i RVF:s arbetsgrupp för återvinning.

Avdelningen deltar i olika externa utbildningsinsatser som t.ex. föredrag på olika kurser och seminarier i RVF:s regi samt för utbildningen för samhällsbyggnad på KTH.

Remisser

Renhållningsnämnden har yttrat sig över bl.a. följande remisser.

- Aktualitetsprovning av Översiktsplan 99
- Tillsynsvägledning över producentansvaret för förpackningar och returpapper (Naturvårdsverket)
- Naturvårdsverkets rapport om Kvalitet hos avfall som förs till förbränning (NL)
- Tillstånd och villkor för avfallstransportörer (Naturvårdsverket)
- Förslag till föreskrifter och allmänna råd om innehållet i kommunal avfallsplan (Naturvårdsverket)
- En BRASkatt beskattning av avfall som deponers (SOU 2005:64, NL))
- Stockholms stads brottsförebyggande program

Upphandlingar

Under året har upphandlingar gjorts av biopåsar och korgar för insamling av matavfall från hushållen. Även kärilupphandling har genomförts av ventilerade villakärl. Upphandling av insamling av matavfall i kärl har påbörjats och kommer att slutföras under 2006.

Uppsägning av avtal

På uppdrag av Kommunfullmäktige har nämnden genom förvaltningen sagt upp det så kallade Markupplåtelseavtalet för omförhandling. Även avtalet med textilinsamlingsorganisationerna här som en följd av detta sagts upp. Avtalen upphör vid utgången av år 2006. Förvaltningen har kallat till ett första samråd för att utifrån detta skapa förutsättningar för ett nytt avtal som ska gälla från och med 1 januari 2007.

Avfallsrådet

Förvaltningens ledning har under året haft ett antal kontakter med representanter för Naturvårdsverkets Avfallsråd.

Kommunikation och Kundservice

Avdelningen består sammantaget av fem kundservicehandläggare, en kundservicechef, tre informatörer (varav en projektanställd på ett år fr.o.m. november), en projektledare och en avdelningschef. Därtill har förvaltningen under året köpt 40% av en informatörstjänst av Stockholm Vatten.

Viktiga händelser under året

Avdelningen Kommunikation & Kundservice bildades genom en organisationsförändring den 1 april. Omorganisationen syftar till att skapa en avdelning som arbetar brett med kommunikation och kundkontakter.

Bland större händelser under året kan särskilt nämnas erbjudandet om sophämtning var 14:e dag vilket sysselsatt såväl informatörer som kundservicehandläggare. Uppskattningsvis valde cirka 6 000 småhusägare att övergå till 14-dagarshämtning vilket renderat kundsamtal med frågor om t ex prisskillnader och rådgivning kring villkor för sopkärl. Projektet krävde även omfattande informationsinsatser i form av direktutskick och brev såväl före som efter det att kärnen placerats ut.

En fortsatt utveckling av insamlingssystemen för grov-, el- och farligt avfall har även det inneburit mycket arbete. Såväl försöket med Återvinningsbåten som stadens nya ÅVC i Vanadisberget har kommunicerats i annonser och direktutskick och på förvaltningens hemsida. Årets två publika kampanjer hade temat förpackningar och återvinning vilket inte tidigare kommunicerats med Renhållningsförvaltningen som avsändare.

Budgetuppföljning

	Justerad Budget	Utfall	Avvikelse mot budget	%	<i>Jmf utfall tertialrapport 2 2005</i>	<i>Jmf Utfall 2004</i>
Intäkter	0,0	0,1	0,1		0,1	0,0
Kostnader	-10,9	-9,9	1,0	9	-10,9	-5,1
Netto	-10,9	-9,8	1,1	10	-10,8	-5,1

Avdelningens budget uppgick under året till sammantaget ca 10,9 miljoner motsvarande ca 14,10 kr/invånare. Både informations- och kundservicefunktionerna gör ett överskott. För informationsverksamheten beror detta på att förvaltningen under hösten inte som planerat gick igång med att byta villasäck mot kärl på samtliga villafastigheter där så är möjligt. En insats som skulle ha inneburit omfattande informationsinsatser i form av direktutskick, annonser och utställningar. I verksamhetsplanen angavs vidare att förvaltningen skulle samarbeta med Miljöförvaltningen kring en ny Miljöhandbok. Den aktiviteten kom inte till stånd då Miljöförvaltningen som skulle varit drivande i projektet inte kunnat prioritera detta under året. Kundservicefunktionens överskott beror på att gruppen inte varit fullt bemannad under året utan istället periodvis använt sig av inhyrd personal. Budgetutfallet ger en informationskostnad om ca 12,70 kr /invånare, en ökning från 7,40 kr för 2004.

Utfall jämfört med tertialrapport 2

Orsaken till avvikelsen mellan utfall och prognos i tertialrapport 2 är densamma som avvikelsen mot budget ovan.

Beskrivning av verksamheten

I linje med den av nämnden antagna kommunikationsstrategin bedrivs verksamheten i tre program – ett för basinformation, ett för attitydinformation och ett för skolinformation. Förvaltningen har under året genomfört och initierat en mängd informationsinsatser. Utfallet ligger väl i linje med vad som anges i verksamhetsplanen. En mängd basinsatser har genomförts för att öka stockholmarnas kunskap om t ex insamlingssystem och sorteringsbestämmelser. Förvaltningens långsiktiga arbete för att förändra beteende och attityder har fortsatt med två kampanjer. I bilaga 6 finns en förteckning av de informationsinsatser som genomförts under 2005.

Kundservice

Sammantaget har kundservice tagit emot ca 180-230 samtal per dag och handlagt abonnemangsförändringar, klagomål på sophämtningen samt allmänna avfallsfrågor. Kundservice har under året varit förstärkt med extrapersonal m a a erbjudandet om sophämtning var 14:e dag. Vidare har en kundservicechef rekryterats som började sin anställning i oktober.

Kundservicefunktionen har under året arbetat med administration och rådgivning kring erbjudandet om sophämtning var 14:e dag för villa- och radhusägare. I samband med att kärlden placeras ut uppkommer mycket frågor från såväl kunder som entreprenörer vilket inneburit mycket arbete för kundservice. Under sommaren och hösten har periodvis samtalstrycket varit stort till följd av försenade hämtningar på grund av extrapersonal hos entreprenörerna.

Under hösten har kundservicehandläggarna genomgått utbildningar i förvaltningens nya verksamhetssystem AdminNet. Kundservice har även på olika sätt bistått med omregistreringar som krävs inför övergången till det nya verksamhetssystemet.

BASinformation

- Den **mobila miljöstationens** hämtningar har kommunicerats genom annonser i samtliga lokaltidningar, på webben samt via stadsdelarna, färghandlarna, biblioteken och apoteken. Hämtschemat fanns också med i den informationsfolder som skickades ut till samtliga lägenhetsboende, cirka 370 000 hushåll, under majmånad. Samma information distribuerades till villakunderna i februari. Den mobila miljöstationen har under året trafikerat hela Stockholms stad med mottagning vid sammanlagt 84 hållplatser. Under andra kvartalet ökade antalet besökare med ca 40 %.
- Två direktutskick till ca 60 000 hushåll samt annonsering i lokalpress m.a.a. försöket med **Återvinningsbåten** vår och höst.

Informationsinsatserna utvärderades och majoriteten av besökarna (52%) hade sett den folder som delats ut inför varturerna.

- Informationsutskick m.a.a. erbjudandet om **sophämtning var 14:e dag** samt försök med matavfallsutsortering i område 7. Vidare har även vykort med information om leveransförseningar distribuerats samt ett större utskick med erbjudande om att få det gamla säckstället hämtat kostnadsfritt. Informationsinsatserna kring erbjudandet utvärderades genom frågor till de kunder som inte nappat på erbjudandet. En stor majoritet (80%) hade sett erbjudandet.
- Förvaltningen uppdaterar kontinuerligt **hemsidan** med aktuell information. Under hösten började Kommunikationsavdelningen i Stadshuset som förestår publiceringsverktyget för stockholm.se att tillhandahålla besöksstatistik. Under årets fyra sista månader hade hemsidan drygt 9043 besökare per månad. Det är nästan en fördubbling mot hur besöksstatistiken såg ut för två år sedan.

De fyra mest välbesökta sidorna på hemsidan är:

1. Första sidan på www.stockholm.se/avfall
 2. Återvinningscentral för grovavfall, elavfall och farligt avfall
 3. Vad kan jag lämna och inte lämna till ÅVC
 4. Här lämna du avfall
- Brev till ca 2800 **bostadsrättsföreningar** och fastighetsbolag med information om de trycksaker som förvaltningen har. Brevet resulterade i en stor mängd beställningar av sorteringsaffischer, scheman för mobila miljöstationen och dekalerna för sopnedkast.
 - Produktion av folder om **matavfallsutsortering** till ca 7000 boende i Hammarby Sjöstad. Liknande information distribuerades även till ca 700 restauranger.
 - Två utskick till ca 370 hushåll med brev, folder och dekalerna i samband med förvaltningens försök med insamling av farligt avfall i s.k. **röda boxar**. Projektet finansieras med medel ut Miljömiljarden.
 - **Utställningar m a a remissförfarande** för ny Renhållningsordning samt m.a.a. remissförfarande för planerna på ÅVC Linta och förnyade miljötillståndsansökningar för ÅVC Lövsta och Östberga.
 - Sex **nyhetsbrev** som distribueras till ca 580 prenumeranter.
 - Ett nytt informationsmaterial som riktar sig till köpare och säljare av villafastigheter togs fram och distribuerades till stadens **fastighetsmäklare**. Materialet ska underlätta för informationshantering i samband med ägarbyten.

ATTITYDinformation

- Tryck av en sjunde upplaga av Stockholms **Sopsorteringsguide** vilket innebär att cirka 70 000 ex har beställts av såväl privatpersoner som fastighetsägare sedan första upplagan kom 2003.
- Under ett par veckor i maj och november kunde stockholmarna ta del av förvaltningens **kampanj** om förpackningar. Annonssplats i tunnelbanan, på busskurer och i lokalpress användes. Kampanjen var den andra i ordningen med det långsiktiga syftet att höja förtroendet för och kunskapen om återvinning. Valet av förpackningar som tema var givet då informationsansvaret för förpacknings- och tidningsinsamlingen övergick från producenterna till kommunerna i samband med årsskiftet. Vårens kampanjmätning visade att i genomsnitt 19% av stockholmarna hade sett kampanjen. Motsvarande siffra för hösten var 49% - en glädjande utveckling. Höstens mätning visade att 93% hade förstått att budskapet handlade om återvinning och 75% gav kampanjen ett gott helhetsbetyg.
- I samband med vårkampanjen delades en **folder** ut bland samtliga lägenhetsboende i Stockholms stad, ca 370 000 hushåll. Det var första gången som information om avfallshantering riktades till stadens lägenhetsboende i form av direktutskick. I innerstaden hade cirka 51% uppmärksammat foldern (26% för ytterstaden) och 42% (37% för ytterstaden) hade läst den helt eller delvis. 58% (63% för ytterstaden) angav ett högt nyttovärde vilket kan jämföras med ca 33% för annan slags jämförbar direktreklam.

SKOLinformation

- I oktober genomfördes **Stockholms Miljödagar** tillsammans med Miljöförvaltningen, Konsumentförvaltningen och Stockholm Vatten. Cirka 1200 skolelever i årskurs 3-5 bjöds in att under en halvdag på olika sätt ta del av miljökunskap.
- Projektet att med medel ur Miljömiljarden utveckla ett webbaserat **Miljölaboratorium** startade på allvar i april då projektledaren kom på plats. Syftet med webbplatsen är att ungdomar 14-15 år ska få en ökad förståelse om hur de påverkar och påverkas av miljön på ett lokalt och globalt plan. Det övergripande målet är att ungdomarna skall få en ökad handlingskompetens så att de kan göra mer miljövänliga val. En omfattande förstudie har genomförts för att bl a kartlägga hur skolorna arbetar med miljöfrågor samt attityder till webbaserade läromedel hos lärare. Vidare har en selektiv upphandling inletts med avtalsskrivning i april. Uppdraget från nämnden att arrangera en multimediatävling har infogats i projektet och utgör del i marknadsföringen av den kommande webbplatsen Miljölabbet.

Administration

Verksamheten inom administration innefattar ekonomi- (fakturering, redovisning, budgetering och inkasso) controller-, personal-, kansli-, inköps-, upphandlings-, och IT-funktion. Avdelningen har som mest bestått av 12 personer. Förvaltningschef, nämndsekretariat och administration av stora externa projekt hänförs budgettekniskt till avdelningen.

Under senare delen av året överfördes två personer, upphandlings- och controllerfunktionen, till avdelningen för Behandling och upphandling.

Viktiga händelser under året

Avdelningens arbete under året har fokuserats mycket kring implementationen av det nya ekonomi- och verksamhetssystemet. Totalt har drygt 1 370 timmar avsatts för utbildning i och uppsättning av Agresso.

Budgetuppföljning

	Justerad budget	Utfall	Avvikelse mot budget	%	Jmf utfall tertial-rapport 2 2005	Jmf Utfall 2004
Intäkter övrigt	0,0	0,3	0,3		0,0	0,7
Intäkter Hondurasprojektet	6,5	6,8	0,3	5	6,5	5,1
Miljömiljarden		1,7	1,7			
Intäkter totalt	8,2	8,6	2,3	28	6,5	5,8
Kostnader adm drift	-14,3	-15,7	-1,4	1	-14,3	-13,1
Hondurasprojektet	-6,5	-6,8	-0,3		-6,5	-5,1
Miljömiljarden		-1,7	-1,7			
Ofördelade medel	-7,0	0,0	7,0		0,0	-4,1
Kostnader totalt	-27,8	24,0	3,6	13	-20,8	-22,3
Netto	-21,3	-15,4	5,9	28	-14,3	-16,5

Inom avdelningen redovisas även gemensamma kostnader för förvaltningen, nämnden, Hondurasprojektet samt miljömiljardsprojektet. Avdelningen redovisar ett överskott om 5,9 mnkr netto och beror på följande:

- 7,0 mnkr, en buffert av ofördelade budgetmedel
- 0,4 mnkr ökade personalkostnader som delvis kompenseras av intäkter från personalstrategiska avdelningen (PSA) för mottagande av övertalig personal från Gatu- och fastighetskontoret (0,1 mnkr)

- 0,9 mnkr ökade datakostnader. Förvaltningen har tidigare arbetat mot serverna direkt genom tunna klienter. Det har funnits kraftiga prestandaproblem som eskalerat det senaste året varför förvaltningsledningen beslutade, under hösten 2005, att byta ut de tunna klienterna till vanliga persondatorer. En del av överskridandet härrör sig till felsökningskostnader.
- 0,3 mnkr ökade kostnader/intäkter Hondurasprojektet
- 1,7 mnkr ökade kostnader/intäkter Miljömiljardsprojekt
- 0,3 mnkr ökade ränteintäkter och personalintäkter från PSA

Utfall jämfört med tertialrapport 2

Utfallet är 0,6 mnkr sämre än vad som prognostiserades i augusti. Avvikelsen härrör sig uteslutande till beslutet om ändrad datamiljö.

Beskrivning av verksamheten

Fakturering

Under året har 151 983 fakturor skickats ut vilket är 1 821 fler än 2004. Antalet kunder har ökat med 4 491 till 55 933 st. Flera stora fastighetsbolag har bytt ut sina mindre soprum till större sophus vilket medfört att antalet hämtställen har minskat med 359 till 68 968.

E-strategi

Utvecklingsarbetet inom IT-området framskrider i stort sett planenligt. Integrationen mellan verksamhetssystemet AdminNet och ekonomisystemet Agresso är något försenat.

Förvaltningen hade inte planerat det datamiljöbyte som skedde i slutet på året. Prestandastörningarna påpekades dock redan med i verksamhetsberättelsen 2004.

Hondurasprojektet

”Det av Sida finansierade samarbetsprojektet mellan Stockholms stad och Tegucigalpa, huvudstad i Honduras, har under 2005 avslutats i sin operativa fas. Ett föreskrivet årsmöte har avhållits i slutet på februari och ett avslutande möte har avhållits i slutet på oktober. Båda samarbetsparterna, inklusive finansiären Sida, har funnit samarbetet fruktbarande och avsedda resultat har uppnåtts. Projektet är helfinansierat av Sida vilket innebär att någon nettokostnad inte uppstår för Stockholms stad.” Budgetramen om 18,1 mnkr har hållit. Kostnaden för 2005 är 6,8 mnkr.

Bygga Bostäder och utveckla Stockholm

Uppställda mål för 2005 har uppnåtts.

Stärkt näringsliv och arbetsmarknad

Under året har en studerande från Miljöcentrum genomfört sin praktik under 9 veckor på förvaltningen. Därutöver har förvaltningen använt sig av ett flertal ungdomar som varit behjälpliga med diverse enklare kontorsgöromål bl.a. i samband med utskick.

Samverkan avseende byggandet i avfallsprocessen

Förvaltningen fick, år 2003, i uppdrag av Renhållningsnämnden, att i samarbete med Stadsbyggnadskontoret samt dåvarande Gatu- och fastighetskontoret (År 2005 ombildat till Markkontoret och Trafikkontoret) aktivt driva frågan om lokalavsättning för källsorteringsanläggningar vid ny och ombyggnad. En arbetsgrupp bildades omgäende och Miljöförvaltningen inbjöds att delta i arbetsgruppen. Under året bildade även de ingående förvaltningarnas förvaltningschefer en styrgrupp för att underlätta samverkan i arbetet.

Tyngdpunkten på arbetet lades under året på att ta fram gemensamma riktlinjer för avfallshantering i staden. Syftet är att underlätta kommunikationen för byggherrar och projektörer som söker bygglov och råd hos stadens handläggare. Förutsättningarna för innehållet i riktlinjerna förändrades väsentligt under året. Arbetsmiljöverkets strängare krav medförde en inriktning med krav på maskinell hämtning av tunga fraktioner som tidningar, glas och hushållsavfall. Detta har medfört att en ny metod med nedgrävda behållare som hämtas med kranbil har introducerats i staden. För att få ökad kunskap om detta system har gruppen studerat dels ett holländskt system som är väl utbyggt i Europa och dels ett system som nyligen tagits i bruk av Örebrobostäder. Kraven vid backning med hämtfordon har också skärpts. Förslaget till riktlinjer för avfallshantering "Projektera och bygg för god avfallshantering" har remitterats till olika intressenter för synpunkter varefter förslaget har anmälts till Renhållningsnämnden. Motsvarande anmälan sker till respektive ingående förvaltnings nämnd.

Förslag till stöd för införande av källsorteringsrum i befintliga flerbostadshus uteblev i PBL - utredningen med hänvisning till att avvakta effekten av de nya förpackningsförfordningarna som infördes i januari 2005.

Ett hållbart trafiksystem

Förvaltningen har för egna transporter två stycken personbilar utrustade med anordning för biogasdrift. Avtal har tecknats med Lease-Plan om hyra av ytterligare två bilar till förvaltningen. Ledningsgruppen har beslutat och offert har inkommit över införskaffande av ytterligare en bil nummer 5.

För insamling av avfall har upphandlade entreprenörer 11 stycken biogasutrustade fordon. I nytt avtal för insamling av hushållsavfall med start 2006-04-01 ställdes krav på förnyelsebart bränsle. Av denna anledning kommer 20 nya sophämningsfordon att drivas med biogas. Totalt uppgår insamlingsflottan med biogasdrift till 31 stycken fordon.

Förvaltningens bilar är försedda med tankar för både biogas och bensin. Då biogasen tar slut växlas drivmedel automatiskt över till bensindrift. Uppföljning av förbrukade mängder biogas och bensin visar att förvaltningen i första hand väljer att köra på biogas.

Förbrukade kvantiteter per fordon är

Drivmedel	V70	S60	Totalt
Biogas, m3	826	1183	2009
Bensin, lit	240	187	428
Andel biogas	77%	86%	79%
Körsträcka, km	12 371	12 333	24 704

EU-projekt

Renhållningsförvaltningen har deltagit i ett EU-projekt TRENDSETTER för att driva på användningen av biogasfordon för avfallshantering. Erfarenheterna har varit så positiva att upphandlingen av insamlingsentreprenaden som genomförts under året ställt krav på sopbilar som drivs med alternativa bränslen. Samtliga anbudsgivare har därför offererat biogas bilar för hela insamlingsuppdraget.

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

Arbetet med samtliga uppställda åtagande har antingen påbörjats eller slutförts. Målet om en 67-procentig ökning av insamlingen av organiskt avfall har ej uppnåtts

Interna miljöarbetet

Miljödiplomer

Renhållningsnämnden beslöt vid sammanträde den 26 januari att verksamheten skall miljödiplomer. Förvaltningen avser att genomföra det grundläggande arbetet under två år mot de tre som anges som normalt. Skälet är främst att en första miljöutredning redan är genomförd. Under året har miljöutredningen uppdaterats och miljömål för verksamhetens delområden har fastställts i förvaltningens ledningsgrupp. Förvaltningens personal har genomgått en grundläggande utbildning i miljöbalken och

specifikt de områden som reglerar avfallshantering. Rutiner för uppföljning inom olika områden håller på att utarbetas.

Stockholms miljöprogram

Förvaltningen deltar såväl i styr- som projektgrupp i arbetet med att ta fram ett nytt miljöprogram för Stockholm som ska gälla under åren 2007 - 2010. Arbetet leds av Stadsledningskontoret.

Insamling och behandling av organiskt avfall

Hammarby Sjöstad

En utvärdering av de fastställda miljömålen har gjorts under ledning av Gatu- och fastighetskontoret. Denna har sedan legat till grund för att revidera miljömålen. Beslut om nya reviderade miljömål har tagits av Marknämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholm Vatten AB samt av Renhållningsnämnden med justering av målen.

Under året har ca 10 000 besökare, varav 50 % utländska, närmare studerat områdets planering och tekniska lösningar. Detta har nu inneburit att Glashuset har fått en mer central punkt i Sjöstaden för att föra ut kunskap om de tekniska och miljömässiga lösningar som finns inom området.

Vid den fortsatta utbyggnaden av Sjöstaden har man frångått insamlingen av avfallet genom mobil sopsug utan istället etablerat stationär sopsug. Insamling sker genom detta system av brännbart avfall, matavfall samt tidningar. Vid den fortsatta planeringen av området (Danvikslösen) mot Värmdöleden planeras även dessa områden att förses med stationär sopsug.

Matavfallsinsamling

Renhållningsförvaltningen har under året arbetat med att öka mängden utsorterat matavfall som skall gå till biologisk behandling.

Insamling från villor

Under året har försök genomförts med insamling av matavfall från villor, vilket har fallit väl ut. Av de ca 2000 hushåll som erbjöds möjlighet till separat insamling av matavfall deltar ca 340 hushåll, d.v.s. ca 15 %. Försöket utfördes för att få erfarenhet om hur förvaltningen ska genomföra en utökning av matavfallsinsamling från samtliga villor inom staden. För att utvärdera försöket har plockanalyser genomförts innan försöket startade och när utsortering av matavfallet genomförts. Förvaltningen konstaterar att matavfallsutsorteringen fungerade bra och att matavfallsutsorteringen och tvåveckorshämtningen medförde en ökad utsortering av producentansvarsavfall. Hushållen sorterar ut ca 80 % av matavfallet i hushållsavfallet, vilket är ca 4,5 kg per vecka. Man kan även

se att producentansvarsavfallet i hushållsavfallet minskar med ca 40% för de hushåll som sorterar ut matavfall.

För att klarlägga vad hushållen, som sorterar ut matavfallet, anser om försöket har en enkätundersökning genomförts. Förvaltningen kan konstatera att försöket har mottagits väl och att även genomförandet har generellt sett gått bra. Av informationen måste det dock framgå tydligare när sorteringen ska starta samt hur den utdelade utrustningen ska användas. Det personliga besöket med överlämning av korg, matavfallspåsar och information var uppskattat då det skapade en personlig kontakt och ökade engagemanget. Sammantaget så är erfarenheterna goda vilket innebär att samtliga villahushåll kommer att erbjudas frivillig utsortering och insamling av matavfall.

Insamling från flerbostadsfastigheter

Matavfallsinsamling i flerbostadsfastigheter sker i Hammarby Sjöstad. För närvarande har ca 3500 lägenheter möjlighet att sortera ut sitt matavfall. Insamling sker genom mobil sopsug. Vid den fortsatta utbyggnaden av området kommer insamling av matavfall ske i stationär sopsug. Förvaltningen har påbörjat planering av matavfallsinsamling i kärl från flerbostadsfastigheter och projektet kommer att starta under första halvåret 2006.

Restauranger och storkök

Under år 2005 har insamlingen av matavfall utökats framförallt från restauranger. Vi årets slut deltar 80 restauranger och storkök, vilket innebär en ökning med ca 25 från år 2004. För att ytterligare utöka insamlingen har under hösten information om insamlingen skickats ut till ca 600 restauranger. Detta har resulterat i att drygt 100 restauranger och skolkök har anmält sitt intresse för att delta. Förvaltningen besöker samtliga för att diskutera förutsättning och möjlighet för att delta i insamlingen. Dessutom samlas pumpbart matavfall in från 3 hämtställen. Totala mängden insamlat matavfall från restauranger och storkök har ökat med ca 15 % sedan 2004. För närvarande samlas ca 1300 ton matavfall in. Detta matavfall behandlas som tidigare i SRV Återvinnings anläggning Ecoferm där avfallet rötas och slutprodukterna blir biogas och biogödsel.

Livsmedelsbutiker

I Stockholm sker även insamling av matavfall från ca 65 livsmedelsbutiker. Detta matavfall komposters hos SRV Återvinning eftersom det utsorterade matavfallet inte fyller de krav på kvalitet som ställs för behandling hos Ecoferm. Målsättningen är att även detta avfall på sikt skall kunna rötas. Utökningen av insamlingen från livsmedelsbutiker har tillfälligt stoppats på grund av att det finns oklarheter om hur insamling och behandling ska hanteras med anledning

av regelsystemet för animaliska biprodukter. Detta kommer utredas under våren 2006.

Målavvikelse

Målet för 2005 var att 130 restauranger och 70 livsmedelsbutiker skulle omfattas av separat insamling av matavfall. Detta mål har inte kunnat nå eftersom mycket arbete har lagts ner på försöket med insamling av matavfall från villor. För att nå det nationella målet att år 2010 ska 35 % av det organiska avfallet ska behandlas biologiskt har förvaltningen inrättat en fast projekthandläggartjänst och under början av 2006 kommer ytterliggare två handläggare anställas för att bland annat arbeta med att utöka antalet deltagande restauranger utifrån det intresse som de redan har visat, men även en ökad insamling från hushåll.

Plockanalyser

För att få god kännedom om sammansättningen av avfall genomför förvaltningen plockanalyser. Plockanalyserna genomförs för att antingen kontinuerligt följa förändringar av sammansättning av hushållsavfallet eller för att specifikt undersöka avfallet från ett geografiskt område eller bransch. De större analyserna av hushållsavfallet genomförs i snitt vart tredje år. (Senast utförda år 2004) Under året har förvaltningen valt att undersöka sammansättningen av avfall från Hammarby Sjöstad, sammansättning av avfallet i villaområde där frivillig matavfallsinsamling införts samt av restaurangavfall.

I Hammarby Sjöstad sorteras hushållsavfallet i en brännbar fraktion och matavfall. Analysen visade att det finns förvånansvärt mycket producentansvarsavfall i den brännbara fraktionen, mängden är ca 15% mer än i ett genomsnitts hushåll. Men de är duktiga på att sortera ut matavfall, ca hälften av matavfallet som uppkommer sorteras ut, dock finns vissa problem med kvalitén. Dessutom kan man se att den totala avfallsmängden är ca 30 % mindre i Hammarby Sjöstad än i ett genomsnittshushåll.

Inom villaförsöket genomfördes tre plockanalyser som visade att matavfallsutsorteringen fungerade mycket bra och att matavfallsutsorteringen och tvåveckorshämtningen medförde en ökad utsortering av producentansvarsavfall.

En plockanalys har gjorts på restaurangernas avfall som visade att även detta avfall innehöll en stor del producentansvarsavfall, lika stor som för hushållen ca 25 %. Dock bestod producentansvarsavfallet av mer glas och hårdplast än i motsvarande avfall från hushållen.

Fastighetsnära insamling

Under året har förvaltningen arbetat med olika frågor som är relaterade till fastighetsnära insamling förutom de uppdrag som ryms inom Miljömiljarden, d.v.s. rådgivning till fastighetsägare som redovisas separat. På inbjudan har handläggarna deltagit i seminarier som anordnats av stadsdelarna, miljödagarna, skoldagarna och av förvaltningens informationsavdelning.

Investeringsstödet

Stadens fastighetsägare har i begränsad omfattning utnyttjat det, tidsbegränsade, investeringsstöd för byggande av källsorteringsutrymmen i flerbostadshus som blev tillgängligt den 1 januari 2005.

I all kommunikation med ägare till flerbostadshus har information om det statliga investeringsstödet tagits med. Intresset från fastighetsägarhåll har hittills varit svagt. Förvaltningen har kontinuerlig följt upp antalet ansökning som lämnats till länsstyrelsen. Endast ett tiotal fastighetsägare hade sökt stödet vid årets utgång.

En möjlig anledning till det svala intresset är att Fastighetsägarna Stockholm, uppmanat sina medlemmar att inte bygga fast sig i ett system som inte bygger på tydlig lagstiftning. En annan anledning kan vara att man anser att stödet är för litet.

Detaljplaner

Avfallshanteringen är en del i stadens infrastruktur och står under ständig utveckling, styrt av miljömål och arbetsmiljöregler. Teknikutveckling inom området ger också nya möjligheter som särskilt ska beaktas vid nybyggnad och större ombyggnad.

Stadsbyggnadskontorets planavdelningar har sedan mars 2005 remitterat förslag till detaljplaner till förvaltningen för yttranden. Under året har drygt 100 remisser besvarats. Remissvaren har koncentrerats till att säkerställa funktionell och rationell avfallshantering, d.v.s. att utrymme för lämpliga insamlingssystem och transportvägar har föreslagits.

Förvaltningen konstaterar att avfallshanteringen bör behandlas tidigare i planprocessen, speciellt vid etablering av stora bostadsområden och där flera byggherrar är involverade. Detta för att etablera rationella och funktionella lösningar.

Förvaltningens kompetens har efterfrågats av stadens planerande förvaltningar och byggherrar. I de fall avfallshanteringen varit svår att planera har förvaltningens handläggare kunnat bistå med råd och synpunkter som underlättat planprocessen. Vidare har, Stadsbyggnadskontoret och Markkontoret, inbjudit till ett antal seminarier om planering för avfallshantering.

Producentansvar för returpapper och förpackningar

Arbetet med producentansvaravfallet har under året varit i ett intensivt skede och avdelningen har därför lagt ner arbete på att förbättra hanteringen beträffande insamling av producentansvarsavfall.

Insamlingsystem, drift och skötsel

I samband med att Arbetsmiljöverket förelade att port- och grindhämtningen av tidningar måste upphöra i norra delen av staden medförde detta under årets första månader stora problem. Detta innebar även en ökad belastning på förvaltningen genom inkomna klagomål och förfrågningar om insamlingen. Detta fick till följd att omfattande kontakter mellan staden och materialbolaget Pressretur.

För att ytterligare få till stånd bättre hantering och tömning av behållarna för såväl tidningar som förpackningar beslöt nämnden att under en övergångsperiod fram till 1 mars 2005 förlänga tömningsintervallet från kl. 19.00 fram till kl. 22.00 under förutsättning att olägenhet för närboende inte uppkom.

För att förbättra hanteringen kring återvinningsstationerna har Förpacknings- och Tidningsinsamlingen på försök på 10 platser bytt ut behållare till större modell för att öka insamlingskapaciteten. Försöket har hitintills fallit väl ut och utvärdering kommer att ske under år 2006. För att få tillstånd en bättre skötsel kring återvinningsstationerna bytte Förpacknings- och tidningsinsamlingen samordningsentreprenör 1 april 2005.

Förvaltningen har under året förbättrat rutinerna för hanteringen av de klagomål på återvinningsstationerna som inkommer direkt till förvaltningen. Därutöver har förvaltningen driftsmöten med Förpacknings- och Tidningsinsamlingen samt dess samordningsentreprenör IL Recycling där frågor om skötsel, tömning, etablering och borttagande av stationer avhandlas.

Då återvinningsstationernas skötsel är ett återkommande problem har förvaltningen sedan december anställt två projekthandläggare fram till 1 januari 2007 som enbart ska arbeta med de ärenden som rör stationerna. Det innebär att de ska kontinuerligt besöka stationerna och rapportera ev. krav på åtgärder. Arbetet bedrivs som projekt under år 2006.

Miljömiljarden

Renhållningsnämnden har erhållit medel ur Miljömiljarden för olika projekt. Årsredovisning har lämnats in till Stadsledningskontoret avseende projekten. Förvaltningen har totalt beviljats 134,4 mnkr för miljömiljardsprojekt, varav 126,8 mnkr avser investeringsprojekt. Under året har 2,2 mnkr bokförts som utgift för miljömiljardens investeringsprojekt. Årets kostnad för driftprojekten är 1,7 mnkr. Totalt

har förvaltningen belastat miljömiljardsprojekten med 3,9 mnkr. Nedan ges en kort sammanfattning av de ingående projekten.

Projekt inom Lövstaområdet

Inom Lövsta området har nämnden erhållit 15 mnkr för sluttäckning av östra tippområdet i Lövsta där Östra Tippen skall täckas i enlighet med den avslutningsplan som Renhållningsförvaltningen har överlämnat till tillsynsmyndigheten. Framtagning av upphandlingsunderlag för täckning av tippområdet och skoning av strandkanter pågår. Utfallet för 2005 är 0,6 mnkr.

Vidare har medel beviljats för Rivning av vissa byggnader och grovsanering av området där byggnaderna stått i Lövsta. Initialt har 15 mnkr erhållits för projektet. Utfallet för 2005 är 0,6 mnkr. Syftet är att byggnader som inte skall utnyttjas rivs och att området på detta sätt förbereds för framtida verksamhet inom kommunalteknisk verksamhet. För Inventering och märkning av farligt avfall i Lövsta har 0,5 mnkr avsatts. Målet är att identifiera, märka samt omhänderta produkter som i samband med rivning av byggnaderna inom Lövstaområdet blir farligt avfall. Utfallet för 2005 är 0,2 mnkr.

Biologisk behandling

Inom området insamling av matavfall och biologisk behandling har medel beviljats för **Beredning av utsorterat organiskt avfall** från restauranger och hushåll för biologisk behandling. Syftet med projektet är att ta fram förutsättningarna att bygga en beredningsanläggning för matavfall och skapa förutsättningar att biologiskt behandla den ökade mängden insamlat matavfall från storkök, restauranger och utvalda hushåll och att skapa möjligheten för att mer sorterat organiskt material kan tas emot vid Henriksdals reningsverk för produktion av biogas att användas som biobränsle i t.ex. bussar och sopbilar. Totalt har 0,6 mnkr beviljats bl.a. för att ta fram en förstudie för de tekniska och juridiska möjligheterna för samarbetet mellan Renhållningsförvaltningen och Stockholm Vatten AB. Utfallet för 2005 är 0,6 mnkr.

För att förbättra insamlingen av matavfall från storkök och restauranger samt att inspirera andra verksamhetsutövare att nyttja insamlingssystemet i de fall andra insamlingsmetoder inte är genomförbara har nämnden beviljats medel för olika tekniker beträffande förbehandlat matavfall till biologisk behandling. som t.ex. att överföra **avfallet i pumpbar form** där uppsamlingstankar kan nyttjas. I dag är det ca 30 % av restaurangerna som av utrymmesskäl inte kan använda insamling av matavfall i kärl. Medel har också beviljats för **förbehandling med skruvpress**. Målet är att undersöka om förbehandling av matavfall med skruvpress är en metod som bör utvecklas och permanentas i staden för att få ytterligare

matavfall till rötning. Totalt har 8,4 mnkr beviljats för dessa två projekt. Endast marginella utgifter har bokförts under 3005 för dessa projekt.

Fastighetsnära insamling

Inom området fastighetsnära insamling har medel beviljats för Insamling av farligt avfall via **röda boxar**. Syftet med projektet är att minska mängden farligt avfall som hamnar i avfallet eller i avloppet. Totalt har 0,7 mnkr beviljats för projektet. Utfallet för 2005 är 0,3 mnkr.

För projektet avseende **rådgivning till fastighetsägare** har nämnden erhållit 2,6 mnkr. Projektets mål är att genomföra en ökad fastighetsnära insamling av det utsorterade avfallet, främst förpackningar och tidningar. Genom att den fastighetsnära insamlingen ökar kan antalet återvinningsstationer på allmän mark minska. Utfallet för 2005 är 0,7 mnkr.

För projektet **kvartersnära insamling** är målet att skapa möjlighet att utsortera avfall för ett antal fastigheter inom ett begränsat geografiskt område. Då de juridiska förutsättningarna saknas för att etablera insamlingssystem enligt projektbeskrivningen har förvaltningen i samråd med stadsledningskontoret omarbetat projektansökan. Inriktningen kommer därmed bli att förvaltningen kommer att arbeta med att ”miniåtervinningscentraler” skapas inom ett område och som inryms inom nämndens ansvarsområde. Projektet förskjuts i tiden och har inga bokförda kostnader. Totalt har 14,1mnkr erhållits för projektet.

Miljölaboratoriet

För att etablera ett webbaserat lärande om miljöfrågor för skolelever i Stockholms stad samt att ge dem möjlighet att lära mer om miljöfrågor utifrån ett lokalt helhetsperspektiv har 5 mnkr avsatts för Miljölaboratoriet. Utfallet för 2005 är 1,0 mnkr.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Förvaltningen fortsätter att arbeta målmedvetet med att ta fram informationsmaterial som tillgängliggörs för alla och med detta öka möjligheten till delaktighet både för egna medarbetare, entreprenörer och kunder.

Ökad integration

På förvaltningens hemsida finns grundläggande information om insamlingssystem och sorteringsinstruktioner på lättläst svenska och på engelska. Under året togs även en affisch med sorteringsinstruktioner fram på lättläst svenska att distribueras till stadsdelar och bibliotek.

Förvaltningens mångfalds- och jämställdhetsarbete samt arbetet med att få samtliga medarbetare delaktiga i olika frågor både avseende arbetsmiljö och verksamhet motverkar icke önskvärda beteende i form av fördomar, rasism m.m.

Medborgarnas delaktighet

Förvaltningen har under året anslutit sig till Insyn som är en webbaserad tjänst via stockholm.se där medborgarna lätt kan söka efter Renhållningsnämndens dagordningar, ärendehandlingar och protokoll. Vidare kan man även via e-post prenumerera på dessa dokument. Det underlättar avsevärt för medborgarna att ta del av Renhållningsnämndens ärenden och beslut.

Förslag till Renhållningsordning var under året ute på remiss. Medborgarna kunde ta del av förslaget genom en utställning på Kulturhuset och därefter lämna synpunkter via brev eller mejl. Ett par remissvar inkom också från privatpersoner.

Jämställdhets- och mångfaldsplaner

- Förvaltningen har i stort genomfört åtgärderna i 2004 års jämställdhets- och mångfaldsplan. I planen utlovades en förenklad version av sorteringsaffischen översatt till de mest vanliga invandrarspråken. Erfarenhet från andra förvaltningar/myndigheter har dock visat att det är bättre att göra dessa på lättläst svenska vilket också gjordes.
- Förvaltningen strävar efter en jämn könsfördelning och andelen män har också ökat med 5 % till 42 % i jämförelse med 2004. Antalet anställda per den sista december är 43 st.
- Medellönen för kvinnor har ökat från 26 283 kr till 27 568 kr (5 %) medan medellönen för män har sjunkit från 29 525 till 29 465 (-0,2 %).
- Två av (6 %) av förvaltningens tillsvidareanställda arbetar deltid – ingen förändring i jämförelse med 2004.
- En lönekartläggning har genomförts med konsulthjälp och redovisades i verksamhetsplanen för 2006.

Ta ansvar för ekonomin

Utfall jämfört med budget – driftbudget

Drift- verksamhet Mkr	KF- Budget 2005	Omsl. förändr.	Just budget 2005	Utfall/ Resultat 2005	Avvik. utf/budget	Jmf utfall 2004	Jmf utfall 2003
Intäkter	340,6	16,6	357,2	357,7	0,5	350,1	290,8
Kostnader	-334,2	-16,6	-350,8	-323,0	27,8	-317,4	-283,6
Avskrivningar	-4,8		-4,8	-1,9	2,9	-1,6	-1,9
Internränta	-1,6		-1,6	-0,8	0,8	-0,7	-0,6
Netto	0,0	0,0	0,0	32,0	32,0	30,3	4,7

Nämnden redovisar ett överskott om 32 mnkr (9 %) netto.

Budgetavvikelsen på kostnadssidan beror främst på:

(Inom parentes anges avvikelsen per tertialrapport 2)

- 7 mnkr ofördelad budget som ej ianspråktagits (7,0 mnkr)
- 18,6 mnkr minskade behandlingkostnader (16,5 mnkr)
- 3,3 mnkr minskade insamlingkostnader (3,4 mnkr)
- 2,1 mnkr minskade kostnader för projekt inom avd. Miljö och utveckling (1,2 mnkr)
- 1,0 mnkr minskade informationskostnader (0,0 mnkr)
- 3,7 mnkr minskade kapitalkostnader (3,1 mnkr)
- 1,7 mnkr ökade kostnader inom administration varav 0,3 mnkr avser Hondurasprojektet (1,8 mnkr)
- 0,9 mnkr ökade kostnader ÅVC –och farligt avfall (0,0 mnkr)
- 1,7 mnkr ökade kostnader för miljömiljardsprojekt som täcks av motsvarande intäkter (2,6 mnkr)

Avvikelser på intäktssidan:

- 7,2 mnkr minskade taxeintäkter (7,6 mnkr)
- 2,1 mnkr ökade intäkter inom ÅVC och farligt avfall (2,1 mnkr)
- 0,6 mnkr ökade intäkter inom administration varav 0,3 mnkr avser Hondurasprojektet (1,3 mnkr)
- 3,3 mnkr ökade intäkter från Plastinsamlingen (0,0 mnkr)
- 1,7 mnkr ökade intäkter avseende miljömiljarden

Budgetutfall jämfört med prognoser under året

Mkr	Utfall	Tertial 2 (T 2)	Avvikelse i jmf med T2	Delårs- rapport 1)	Nov	Okt	Sept	Tertial 1
Intäkter	357,7	355,8	1,9	355,8	358,5	353,3	355,8	351,7
Kostnader	-325,7	-330,2	4,5	-318,7	-329,6	-326,6	-330,2	-323,9
Netto	32,0	25,6	6,4	37,1	28,9	26,7	25,6	22,4

1) Bokförda värden för åtta månader prognostiserat till tolv månader

Utfallet för 2005 blev 6,4 mnkr lägre än vad som prognostiserades i tertialrapport 2. Avvikelsen beror på följande:

- 3,3 mnkr högre intäkter för plastinsamlingen m.a.a. nytt avtal från december 2005 som innebar en retroaktiv ersättning för hela 2005
- 0,4 mnkr ökade taxeintäkter än beräknat
- 0,9 mnkr lägre intäkter/kostnader för miljömiljardsprojekten där genomförandetakten varit långsammare än planerat
- 1,0 mnkr lägre intäkter/kostnader för Hondurasprojektet
- 2,1 mnkr lägre behandlingskostnader
- 0,6 mnkr lägre kapitalkostnader p.g.a. senare färdigställande av investeringar än beräknat

Utfallet i jämförelse med delårsrapporten är 5,1 mnkr lägre. Av erfarenhet är andra halvåret kostsammare än det första så även detta år. Jämför man åren 2004 och 2003 har avvikelsen mellan faktiskt utfall och delårsrapporten varit 13 resp. 8 mnkr.

Faktisk kostnads- och intäktsutveckling

I resultaträkningen redovisas nämndens kostnader och intäkter för året. I bilaga 4 återfinns en komprimerad resultaträkning i sin helhet.

Intäkter, tkr	2005	%	2004	%	2003	%	2002	%
Taxor	333 445	93 %	337 680	97 %	281 203	97 %	248 855	97 %
Hysesintäkter	2 290	1 %	1 765	1 %	1 909	1 %	1 710	1 %
Övriga intäkter	21 963	6 %	10 618	3 %	7 719	3 %	5 669	2 %
Summa	357 698		350 063		290 831		256 234	
Kostnader, tkr			2004	%	2003	%	2002	%

Personal	20 522	6 %	16 913	5 %	14 420	5 %	12 556	5 %
Driftentreprenad	279 544	86 %	274 867	86 %	248 555	87 %	226 760	87 %
Lokalkostnader	7 301	2 %	6 939	2 %	6 529	2 %	6 047	2 %
Övriga kostnader	18 371	6 %	21 009	7 %	16 637	6 %	14 311	6 %
Summa	325 738		319 728		286 141		259 675	
Årets resultat	31 960		30 335		4 690		-3 440	

Den procentuella fördelningen av utfallet för kostnads- och instäktsslag skiljer sig något mellan åren. Avvikelsen ligger främst på taxeintäkterna som minskat bl.a. med anledning av 14-dagars hämtningen. Ökningen av övriga intäkter beror miljömiljardsprojekten, Plastinsamlingen samt ökade intäkter för fraktionen metall.

Analys av balansräkning

	År 2005	År 2004	År 2003
<i>Anläggningstillgångar, tkr</i>			
Markanläggningar	12 800	13 775	10 515
Pågående ny- och tillbyggnad	17 780	4 165	7 023
Maskiner, inventarier och bilar	4 729	1 017	865
<i>Summa anläggningstillgångar</i>	<i>35 309</i>	<i>18 956</i>	<i>18 403</i>
<i>Omsättningstillgångar, tkr</i>			
Likvida medel, förskottskassa	30	30	30
Kundfordringar	80 969	7 700	8 673
Fordringar hos anställda (måltidskuponger, reseförskott)		2	22
Övriga kortfristiga fordringar (vidaredebiteringar)	7	167	55
Momsfordran			
Förutbetalda kostnader (bl.a. föreningsavgifter) och upplupna intäkter (bl.a. hyror/el Lövsta, månadsfakturering)	11 594	4 249	4 801
<i>Summa omsättningstillgångar</i>	<i>92 600</i>	<i>12 148</i>	<i>13 581</i>
Summa tillgångar	127 909	31 104	31 984
<i>Skulder och Eget kapital</i>			
Kortfristiga skulder (felaktiga)	-381	-408	-477

inbetalningar)			
Leverantörsskulder	-37 523	-18 195	-30 156
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-26 326	-30 497	-25 003
Eget kapital	-63 679	17 995	23 652
Summa skulder och Eget kapital	-127 909	-31 105	-31 984

Kommentarer

Förvaltningen har påbörjat många investeringar under 2005. Totalt sett har det bokförts 17,8 mnkr på påbörjade arbete varav 2,2 mnkr avser miljömiljardsinvesteringar.

Kundfordringarna är mycket högre för 2005 än tidigare år. Detta beror på att sista kvartalsfaktureringen för verksamheter senarelades till i slutet på december, istället för oktober, m.a.a. av skiftet av verksamhetssystem.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter är högre p.g.a. efterskotts fakturering av miljömiljarden och Plastinsamlingen.

Leverantörsskulden är högre med m.a.a. att entreprenörerna fakturerat senare vilket innebär att ersättningen avser både november och december.

Utestående fordringar

Per den sista december var förvaltningen utestående fordringar där förfallodatumet inträffat 437st. till ett belopp om 1 208 295:25 (670 st. om 2 699 390,25 kr 2004). 192 fordringar var äldre än 1 år (149 st. 2004).

Förvaltningen köper inkassohandläggningen av Svea Inkasso. Överföringen till Svea sker elektroniskt 14 dagar efter att påminnelsebrev gått ut. I de fall indrivning inte kan ske, läggs kravet på långtidsbevakning som ombesörjs av Svea Inkasso och Intrum Justitia.

Nedskrivningar

Reglerna för nedskrivningar ändrades i november 2005 från att en osäker fordran ska skrivas ned ur bokföringen då alla inkassoåtgärder vidtagits eller senast ett år efter, tidigare tre år. I bilagda förteckning, bil 4, redovisas samtliga nedskrivningar under 2005 enl. den gamla regeln. Under 2005 har förvaltningen skrivit ned fordringar för 718 489,60 kr avseende 133 kunder.

Resultatöverföring till 2006

Förvaltningen föreslår att årets överskott om 32,0 mnkr överförs till Renhållningsnämndens centrala fond för balansering av resultat. Fonden belöper då efter årets överskott till 96,1 mnkr.

Intern kontroll

Förvaltningen har genomfört årets internrevision enl. plan. Inga allvarliga anmärkningar finns förutom att en felaktighet avseende typ av produkt, som följt med från ett verksamhetssystem från Skafab-tiden, uppdagades.

Felaktigheten berör tre kunder och förvaltningen har återbetalt 0,8 mnkr till dem.

Investeringar

	KF Budget	VP Budget	Utfall
Nytt verksamhetssystem		2,6	0,6
Inventarier övrigt	1,0		0,6
Torntrappan ÅVC			0
Projektering nya ÅVC			2,9
Vanadisberget ÅVC			0,4
Tot nya ÅVC	15,0	1,1	4,5
Ofördelat		12,3	
Upprustning ÅVC	1,0	0,7	9,2
Miljöstationer		0,3	0,3
Kärl	8,0	8,0	4,3
Summa	25,0	25,0	18,3

Budgetavvikelse

Totalt har förvaltningen förbrukat 18,3 mnkr av årets investeringsbudget om 25 mnkr (exkl. miljömiljardsinvesteringar). Överskottet om 6,7 mnkr hänför sig främst till förseningar med slutacceptanserna för ett nytt verksamhetssystem, utställda kärl samt projektering av nya ÅVC.

Investeringsprojekt

Förvaltningen har budgeterat 2,9 mnkr för ett nytt verksamhetssystem. Utfallet för året är 0,6 mnkr. Då acceptanstesterna ej hunnit genomföras för förvaltningens nya verksamhetssystem så har ingen slutfakturering skett. En överföring av budgetmedel om 2,3 mnkr föreslås till 2006.

Utgiften för projektet ÅVC Linta (detaljprojektering, framtagande av förfrågningsunderlag för byggupphandling, tillståndsansökan, markmiljö- samt geoteknisk undersökning m.m.) har under 2005 uppgått till 2,3 miljoner kr.

Investeringsutgiften i samband med idrifttagandet av ÅVC Vanadisberget har uppgått till 0,4 miljoner.

Utgifterna för projektering av återvinningscentraler på andra aktuella eller möjliga platser har uppgått till 0,5 miljoner kr.

Eftersom byggstart av någon ny återvinningscentral inte varit aktuell under året har 9,2 miljoner kronor av budgeterade medel i stället tagits i anspråk för ombyggnad och renovering av de befintliga

återvinningscentralerna. Fördelningen mellan återvinningscentralerna har varit Lövsta 4,1, Östberga 4,0 och Vantör 1,1 miljoner kr.

Utgiften för renovering av miljöstationer och inköp av tre nya uppgår till 0,4 miljoner kr.

Överskottet på investeringsanslaget om 4,4 mnkr föreslås överföras till projektering av nya återvinningscentraler 2006.

Kapitalkostnader

Den största investeringsutgiften har varit upprustningen av återvinningscentralerna som färdigställdes senare på året än vad som planerats. Detta innebär att internräntan och avskrivningskostnaderna är 3,7 mnkr lägre än vad som budgeterats och 0,6 mnkr lägre än vad som prognostiserades i tertialrapport 2.

Bilagor

1. SLK-blanketter
2. Nyckeltal Rhf
3. Nyckeltal SLK
4. Nedskrivningar
5. Åtagandebblankett
6. Förteckning över informationsinsatser